

شماره چاپ: ۷۶۰

شماره ثبت: ۳۴۸

دوره دهم - سال دوم

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۹/۲۱

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور

۵۹. اظهار نظر درباره تبصره های لایحه

(ویرایش اول)

معاونت پژوهش های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصاد بخش عمومی

کد موضوعی: ۲۳۰
شماره مسلسل: ۱۵۶۹۳
دی ماه ۱۳۹۶

به نام خدا

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
۵۹. اظهار نظر درباره تبصره‌های لایحه
(ویرایش اول)

چکیده

به موجب ماده (۱) قانون محاسبات عمومی کشور: «بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی تهیه می‌شود». براساس این، بودجه کشور اصولاً سندی است که در چارچوب قوانین و مقررات موجود تهیه می‌شود و حاوی اعداد و ارقام منابع و مصارف دولت برای یک سال مالی است. در بررسی احکام ماده واحده لایحه بودجه کل کشور، با توجه به تعریف قانونی ذکر شده از بودجه، باید به این مطلب توجه داشت که لایحه بودجه، لایحه‌ای همانند سایر لوایح و جهت قانونگذاری جدید و یا اصلاح قوانین موجود نیست. چراکه این امر اصولاً با منطبق بودجه (که پیش‌بینی منابع و برآورد مصارف دولت بر مبنای قوانین جاری کشور و اولویت‌بندی آنهاست) مغایرت دارد. در این گزارش، انطباق مفاد احکام ماده واحده با قوانین و مقررات با این رویکرد که آیا احکام این لایحه با ماهیت سند بودجه مطابقت دارد یا خیر، بررسی شده است. البته باید متذکر شد که علیرغم اینکه اصل در بررسی لایحه بودجه حذف احکام غیربودجه‌ای است، در سال‌های گذشته دولت در تهیه لایحه و مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان در بررسی لایحه توجه لازم را به این امر مبذول نداشته‌اند. با پیش‌بینی این روند در بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، علاوه بر پیشنهاد حذف بندهای غیربودجه‌ای، پیشنهادهای اصلاحی نیز ارائه شده است تا حتی الامکان از تصویب بودجه‌ای که مغایر با قوانین و مقررات باشد جلوگیری شود.

مقدمه

در بررسی احکام ماده واحده لایحه بودجه نکات زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

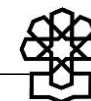
۱. با توجه به اینکه طبق تعریف ماده (۱) قانون محاسبات عمومی کشور، بودجه سندی حاوی برنامه مالی دولت است، جنس آن با جنس سایر لوایح که در صدد قانونگذاری جدید یا اصلاح قوانین موجود هستند متفاوت است و بنابراین باید توجه داشت که احکام لایحه قوانین و مقررات موجود را اصلاح نکرده و قانونگذاری جدیدی را هم سبب نشوند.
۲. برخی از احکام لایحه بودجه تکرار احکام موجود در قوانین عادی و همچنین تکرار احکام قوانین برنامه است. این بندها قابل حذف یا اصلاح هستند.

۳. در تفسیر صورت گرفته از ماده (۱) قانون محاسبات عمومی کشور از بودجه، احکامی که درصد قانونگذاری جدید و یا اصلاح قوانین موجود هستند غیربودجه‌ای محسوب می‌شوند. بنابراین جایی در قانون بودجه ندارند.

۴. در برخی از احکام ماده واحده، منابع و مصارفی پیش‌بینی شده است که در ردیف‌ها و به تبع آن در سقف ماده واحده نمود ندارد. بنابراین این‌گونه احکام یا باید حذف شود یا ردیف‌های مرتبط با آنها در جداول مشخص شوند.

۵. بعضی از احکام ماده واحده بر منابع و مصارف تأثیرگذار هستند در صورتی که برخی دیگر از احکام انضباط مالی بودجه را تأمین می‌کنند و بر منابع و مصارف بودجه تأثیرگذار نیستند. این دو گروه از احکام، هر دو غیربودجه‌ای به‌شمار می‌آیند، اما به این دلیل که ماهیتاً با یکدیگر متفاوت هستند، در جدول ارائه شده از یکدیگر تفکیک شده‌اند. شایسته ذکر است، قانونگذاری ضمن بودجه، با اصل پنجاه‌ودوم قانون اساسی مغایرت دارد و بنابراین در همه مواردی که احکام غیربودجه‌ای وجود دارد، اولویت حذف آنهاست.

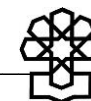
با عنایت به موارد فوق در ادامه به بررسی کارشناسی مفاد تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ پرداخته شده است. گفتنی است قسمت‌های خاکستری رنگ در متن تبصره‌ها، قسمت‌های تغییر کرده نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ هستند.

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور^۱ و نظرات کارشناسی مرتبط با آن

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	ماده واحده- بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور از حیث منابع بالغ بر یازده میلیون و نهصد و چهل و نه هزار و سیصد و پنجاه و چهار میلیارد و ششصد و هفتاد و چهار میلیون (۱۱،۹۴۹،۳۵۴،۶۷۴،۰۰۰،۰۰۰) ریال و از حیث مصارف بالغ بر یازده میلیون و نهصد و چهل و نه هزار و سیصد و پنجاه و چهار میلیارد و ششصد و هفتاد و چهار میلیون (۱۱،۹۴۹،۳۵۴،۶۷۴،۰۰۰،۰۰۰) ریال به شرح زیر است:
	الف) منابع بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی و مصارف بودجه عمومی دولت از حیث هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی، بالغ بر چهار میلیون و دویست و چهل و نه هزار و یکصد و ده میلیارد و هشتصد و نود و یک میلیون (۴،۲۴۹،۱۱۰،۸۹۱،۰۰۰،۰۰۰) ریال شامل:
	۱. منابع عمومی بالغ بر سه میلیون و ششصد و هشتاد هزار و چهارصد و نود میلیارد (۳،۶۸۰،۴۹۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال
	۲. درآمد اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی بالغ بر پانصد و شصت و هشت هزار و ششصد و بیست میلیارد و هشتصد و نود و یک میلیون (۵۶۸،۶۲۰،۸۹۱،۰۰۰،۰۰۰) ریال
	ب) بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر هشت میلیون و یکصد و سی و نه هزار و هشتصد و هفتاد و یک میلیارد و چهارصد و نود و یک میلیون (۸،۱۳۹،۸۷۱،۴۹۱،۰۰۰،۰۰۰) ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها بالغ بر هشت میلیون و یکصد و سی و نه هزار و هشتصد و هفتاد و یک میلیارد و چهارصد و نود و یک میلیون (۸،۱۳۹،۸۷۱،۴۹۱،۰۰۰،۰۰۰) ریال

۱. قسمت‌های خاکستری رنگ، تغییرات لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ را نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱»	
<p>اگرچه در این بند، به ظاهر سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز ۳۲ درصد تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهاردهونیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) مناطق نفت خیز، گاز خیز و کمتر توسعه یافته موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام نماید. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود.</p> <p>گزارش هزینه کرد وجوه این بند هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور توسط وزارت نفت ارائه می‌گردد.</p>	<p>الف) سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز، سی و دو درصد (۳۲٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهاردهونیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) مناطق نفت خیز، گاز خیز و کمتر توسعه یافته موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام نماید. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود.</p> <p>گزارش هزینه کرد وجوه این بند هر سه ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور توسط وزارت نفت ارائه می‌گردد.</p>
<p>پاراگراف آخر این بند ناظر به مازاد منابع نفتی و برداشت ماهیانه آن است که نه تنها با سیاست‌های کلی برنامه ششم در رابطه با صندوق توسعه در تعارض است، بلکه به نوعی متمم بودجه است. در صورتی که سقف مصارف، با توجه به عبارت «مصارف تعیین شده» افزایش نیابد، این حکم به معنای اصلاح بودجه در حین تصویب بودجه است.</p>	<p>ب) سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل نهصد و پنجاه و نه میلیون و سیصد و چهارده هزار و چهارصد و سه میلیون (۹۵۹،۳۱۴،۴۰۳،۰۰۰،۰۰۰) ریال و منابع مربوط به سه درصد (۳٪) صادرات نفت خام و میعانات گازی برای مناطق و شهرستان‌های نفت خیز، گاز خیز و کمتر توسعه یافته مطابق ترتیبات مندرج در قانون برنامه ششم توسعه مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون پنجاه هزار و هشتصد میلیارد (۵۰،۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.</p> <p>در صورت افزایش ماهانه منابع دولت از محل منابع موضوع این بند در سال ۱۳۹۷ نسبت به یک دوازدهم مبالغ مذکور، مازاد حاصله پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	و سهم شرکت ملی نفت ایران، به ردیف ۲۱۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود تا برای مصارف تعیین شده در جداول این قانون با رعایت ترتیبات مندرج در جزء «۳» بند «الف» ماده (۲۶) قانون برنامه ششم توسعه (موضوع سهم سه درصد (۳٪) استان‌های نفت خیز، گازخیز و مناطق محروم) اختصاص یابد.
این بند مطابق منطق ماده (۷) قانون برنامه ششم است. هرچند با توجه به کسری منابع حساب ذخیره ارزی، منابع چندانی در دسترس نیست. مگر اینکه وصول اقساط تسهیلات پرداخت شده مد نظر باشد.	ج) چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۷ کمتر از یک میلیون و ده هزار و یکصد و چهارده میلیارد و چهارصد و سه میلیون (۱،۰۱۰،۱۱۴،۴۰۳،۰۰۰،۰۰۰) ریال شود، به دولت اجازه داده می‌شود از محل پنجاه درصد (۵۰٪) منابع حساب ذخیره ارزی برای تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده اقدام کند.
<p>۱. این حکم قانونگذاری ضمن بودجه (اصلاح ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) و بنابراین مغایر با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی است.</p> <p>۲. همچنین در مورد بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، لازم به توضیح است که برای منابع موضوع این بند (۲۰ درصد از سهم عوارض)، در ردیف ۱۶۰۱۶۲ جدول شماره (۵) لایحه رقم (۱) درج شده و در سرجمع بودجه نمود ندارد که باید اصلاح شود.</p>	د) به شرکت ملی گاز ایران اجازه داده می‌شود علاوه بر تکالیف مندرج در بند «الف» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نسبت به بازسازی و مقاوم‌سازی خطوط لوله گازرسانی به شهرها و روستاها و اصلاح سیستم اندازه‌گیری به سامانه اندازه‌گیری هوشمند از محل عوارض موضوع بند مذکور اقدام نماید.

۱. ماده (۶۵) - دولت مکلف است تا پایان تکالیف تعیین شده ذیل علاوه بر دریافت نرخ گاز، به‌ازای مصرف هر مترمکعب گاز طبیعی ده درصد (۱۰٪) بهای گاز مصرفی به‌استثنای خوراک پتروشیمی‌ها را به‌عنوان عوارض از مشترکان دریافت و به‌حساب خزانه‌داری کل کشور واریز کند.

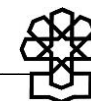
الف) هشتاد درصد (۸۰٪) وجوه دریافتی صرفاً برای احداث تأسیسات و خطوط لوله گازرسانی به شهرها و روستاها، با اولویت مناطق سردسیر، نفت‌خیز، گازخیز و استان‌هایی که برخورداری آنها از گاز کمتر از متوسط کشور است، توسط وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط هزینه می‌شود.

ب) بیست درصد (۲۰٪) از منابع مذکور به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی و سرمایه‌گذاری مدارس با اولویت مدارس روستاها، تجهیزات آموزشی و کمک‌آموزشی مدارس و هنرستان‌ها در قالب ردیف مشخص در قوانین بودجه سنواتی و با مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور اختصاص می‌یابد.

تصره- منابع مذکور به‌عنوان درآمد شرکت تابعه ذیربط وزارت نفت محسوب نمی‌شود و مشمول مالیات نیست.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۲»	
<p>۱. بخش اول بند به دلیل اینکه تکرار حکم قانونی فعلی است نیاز به تکرار ندارد، چراکه جدول شماره (۱۳) در واقع انعکاس ارقام بندهای ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) است.</p> <p>۲. در مورد بخش دوم بند و تعیین مصارف جدید برای منابع حاصل از واگذاری‌ها (جدول شماره ۱۸) با توجه به اینکه به موجب بند «۲» جزء «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تحت عنوان «مصارف درآمدهای حاصله از واگذاری» محل هزینه درآمدهای ناشی از واگذاری بنگاه‌های دولتی به بخش غیردولتی تعیین شده است و ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی^۲ نیز با استناد</p>	<p>الف) به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷، مصارف مربوط به واگذاری بنگاه‌های دولتی موضوع جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی^۱ را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون و بدهی خود به بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی را از محل واگذاری اموال و دارایی‌ها و سهم‌الشرکه متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی به استثنای درآمدهای مربوط به موارد مندرج در جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی از طریق جدول شماره (۱۸) این قانون پرداخت کند.</p>

۱. د) سیاست‌های کلی واگذاری؛
۲. مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری؛
- و جوه حاصل از واگذاری سهام بنگاه‌های دولتی به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در قالب برنامه‌ها و بودجه‌های مصوب به ترتیب زیر مصرف می‌شود:
- ۱-۲. ایجاد خوداتکایی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی.
- ۲-۲. اختصاص ۳۰ درصد از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی‌های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی.
- ۳-۲. ایجاد زیربناهای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۴-۲. اعطای تسهیلات (وجه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و بهسازی بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۵-۲. مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیردولتی تا سقف ۴۹ درصد به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.
- ۶-۲. تکمیل طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت بند «الف» این سیاست‌ها.
۲. ماده (۲۹) - با توجه به بند «د» سیاست‌های کلی، وجوه حاصل از واگذاری‌های موضوع این قانون از جمله شرکت‌های مادر تخصصی و عملیاتی به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و در موارد زیر مصرف می‌شود:
۱. ایجاد خوداتکایی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی،
۲. اختصاص سی درصد (۳۰٪) از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی‌های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی، شامل تخفیف‌های موضوع ماده (۳۴) این قانون،
۳. ایجاد زیربناهای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته،
۴. اعطای تسهیلات (وجه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و بهسازی بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته و تقویت منابع بانک توسعه تعاون،
۵. مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیردولتی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته،
۶. تکمیل طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت فصل پنجم این قانون،
۷. ایفای وظایف حاکمیتی دولت در حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته و پرخطر،
۸. بازسازی ساختاری، تعدیل نیروی انسانی و آماده‌سازی بنگاه‌ها جهت واگذاری.
- تبصره «۱» - اعتبارات بندهای فوق در قوانین بودجه سالانه در جدولی واحد درج خواهد شد.
- تبصره «۲» - آیین‌نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

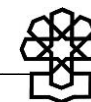

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>به بند مزبور در سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی محل مصرف وجوه حاصل از واگذاری‌ها را مشخص کرده است و پرداخت بدهی‌های دولت به بخش‌های خصوصی و تعاونی خارج از موارد مذکور در سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون مربوط به آن می‌باشد، مغایر سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون مزبور و در نتیجه مغایر بند «۱» اصل یکصد و دهم قانون اساسی است.</p>	
<p>۱. قانونگذاری ضمن بودجه است و با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی مغایرت دارد. ۲. اما با اغماض از نقض قانون اساسی، شرکت‌های در حال واگذاری که اسامی آنها در پیوست شماره ۳ درج می‌شود شرکت دولتی بوده و مشمول حکم ماده (۴) می‌باشد و نیازی به تکرار آن ضمن این بند نیست. لذا این بند باید حذف شود.</p>	<p>ب) شرکت‌های در حال واگذاری در سال ۱۳۹۷، مشمول حکم ماده (۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ می‌باشند.</p>
تبصره «۳»	
<p>این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است. علاوه بر این در مورد طرح‌های بخش‌های غیردولتی با توجه به اینکه وزارت امور اقتصادی و دارایی پس از اخذ تضمین لازم از بانک‌های عامل نسبت به صدور ضمانتنامه بازپرداخت اقدام می‌کند و این امر موجب افزایش تعهدات دولت در آینده خواهد شد که رقم آن نامشخص است.</p>	<p>الف) با رعایت مصوبه شماره ۹۴۳۴۴/۰۱۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۷ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) برای طرح‌ها علاوه بر باقیمانده سهمیه سال قبل، معادل ریالی سی میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار تعیین می‌شود. در مواردی که استفاده از تسهیلات مالی خارجی با مجوز قانونی منوط به تضمین دولت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر بازپرداخت اصل و هزینه‌های تسهیلات مالی اخذ شده از منابع بانک‌های کارگزار خارجی و بانک‌ها و مؤسسات توسعه‌ای بین‌المللی باشد، وزیر</p>

۱. ماده (۴) - کلیه شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و بانک‌ها که در بودجه کل کشور برای آنها سود ویژه پیش‌بینی می‌شود موظف به واریز مالیات علی‌الحساب و سود سهام علی‌الحساب بودجه مصوب به صورت یک دوازدهم در هر ماه می‌باشند. به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود در صورت عدم واریز مالیات و سود سهام دولت به صورت علی‌الحساب و یک دوازدهم، عوارض و مالیات بر ارزش افزوده (براساس اعلام سازمان امور مالیاتی کشور) توسط هریک از شرکت‌های دولتی و بانک‌ها، از موجودی حساب آنها نزد خزانه‌داری کل کشور برداشت و مالیات و سود سهام را به حساب درآمدهای عمومی کشور و عوارض را به حساب‌های شهرداری‌ها و حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور حسب مورد واریز نماید. تسویه حساب قطعی دولت بر مبنای صورت‌های مالی حسابرسی شده و مصوب مجمع عمومی انجام خواهد شد. شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که قسمتی از سهام آنها متعلق به بخش غیردولتی است، به تناسب میزان سهام بخش غیردولتی، مشمول پرداخت وجوه موضوع این ماده نمی‌باشند. وصول مبالغ یاد شده تابع احکام مربوط و مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن است.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>امور اقتصادی و دارایی مجاز است پس از تصویب هیئت وزیران به نمایندگی از طرف دولت ضمانتنامه‌های کلی و یا اختصاصی مورد نیاز برای طرح‌های مذکور را حداکثر ظرف مدت یک ماه صادر و یا اختیار امضای آن را با تصویب هیئت وزیران به مقام مسئول ذیربط تفویض نماید.</p> <p>طرح‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی نیز با سپردن تضمین‌های لازم به بانک‌های عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند و بازپرداخت اصل و سود هر یک از طرح‌های مذکور از محل عایدات طرح تأمین و پرداخت خواهد شد.</p> <p>در مورد کلیه طرح‌های مصوب شورای اقتصاد که منابع آنها از محل تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) تأمین می‌شوند، اخذ تأییدیه دستگاه اجرایی ذیربط (به‌منظور تأیید اولویت برای استفاده از تأمین مالی خارجی)، وزارت امور اقتصادی و دارایی (به‌منظور صدور ضمانتنامه دولتی)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (به‌منظور کنترل تعادل و مدیریت تراز ارزی کشور) و سازمان برنامه و بودجه کشور (صرفاً برای کنترل طرح‌های بخش دولتی شامل طرح‌های شرکت‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) ضروری بوده و بازپرداخت اصل و سود هر یک از طرح‌ها از محل عایدات طرح و یا منابع پیش‌بینی شده در قانون بودجه قابل پرداخت می‌باشد.</p> <p>شورای اقتصاد با رعایت اولویت‌های بند «پ» ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه،^۱</p>

۱. ماده (۴) - جهت تأمین حداقل دووهشت دهم (۲/۸) واحد درصد از رشد هشت درصد (۸٪) اقتصاد از محل ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید و همچنین رشد سرمایه‌گذاری به میزان متوسط سالانه بیست‌ویک‌وچهاردهم درصد (۲۱/۴٪) در طول سال‌های اجرایی برنامه، کلیه دستگاه‌های اجرایی با هماهنگی با دولت اقدامات زیر را به‌عمل آورند. مسئولیت اجرا برعهده دولت می‌باشد:
 پ) اولویت اقتصادی در سیاست خارجی کشور با هدف جذب دانش و نوآوری از کشورهای صاحب فناوری و توسعه بازارهای صادراتی (کالایی و کشوری) خدمات فنی و مهندسی و کالاهای ایرانی، اعزام نیروی کار، جذب اساتید و متخصصان برای آموزش و انتقال فن و فناوری (تکنولوژی) برای نیروهای ایرانی، تلاش برای الحاق به سازمان تجارت جهانی برای جلوگیری از اعمال تبعیض‌های ناروا علیه صادرات ایران با رعایت مصالح کشور

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>تسهیلات مذکور را به طرح‌های بخش دولتی که دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی باشند، اختصاص می‌دهد.</p> <p>در خصوص طرح‌های غیردولتی، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از اخذ تضمین لازم از بانک‌های عامل که به پشتوانه اخذ وثائق مناسب و کافی از مالکان طرح‌ها صادر شده است، نسبت به صدور ضمانتنامه بازپرداخت اقدام نماید.</p>
<p>۱. طرح‌هایی که از این تسهیلات استفاده می‌کنند مشخص نشده‌اند و بنابراین به نظر می‌رسد بند «ب» تبصره «۳» قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور از بند پیشنهادی فعلی کامل‌تر است.</p> <p>۲. معادل ریالی ۵ میلیارد دلار در سقف منابع و مصارف ماده واحده درج نشده لذا با اصول پنجاه‌وسوم و پنجاه‌وپنجم قانون اساسی مغایر است.</p>	<p>ب) به دولت اجازه داده می‌شود برای اجرای طرح‌ها با رعایت سقف مقرر در بند «الف» این تبصره نسبت به اخذ یا تضمین تسهیلات مالی و اعتباری یا کمک بلاعوض تا مبلغ پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از دولت‌ها، مؤسسات مالی خارجی و بین‌المللی اقدام نماید.</p>
<p>۱. منابع پیش‌بینی شده به‌موجب این حکم در سقف بودجه نیامده است.</p> <p>۲. اجازه استفاده از منابع موضوع این ماده خارج از سقف پیش‌بینی شده در بودجه با اصول بودجه‌ریزی و با صلاحیت مجلس در تصویب بودجه و به‌تبع آن با اصل پنجاه‌ودوم قانون اساسی مغایر است.</p>	<p>ج) به‌منظور تسریع در جذب تسهیلات تصویب شده از بانک‌های توسعه‌ای از جمله بانک توسعه اسلامی، بانک سرمایه‌گذاری زیرساخت‌های آسیایی (AIIB) و بانک توسعه و تجارت اکو، دستگاه‌های استفاده‌کننده از تسهیلات مذکور مجازند پس از موافقت سازمان برنامه و بودجه کشور خارج از سقف اعتبارات مندرج در ردیف‌های مربوطه این قانون نسبت به هزینه‌کرد آن در چارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان مذکور خارج از سقف مصوب ردیف‌های مذکور اقدام نمایند.</p>

۱. ب) به دولت اجازه داده می‌شود برای طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای با اولویت طرح‌های دانش‌بنیان، علوم و تحقیقات، کشاورزی، آب و خاک، زیست‌محیطی و فرهنگ و هنر با رعایت سقف مقرر در بند «الف» این تبصره نسبت به اخذ یا تضمین تسهیلات مالی و اعتباری یا کمک بلاعوض تا مبلغ پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از دولت‌ها، مؤسسات مالی خارجی و بین‌المللی اقدام نماید.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۴»	
<p>در بندهای مختلف تبصره «۴»، برداشت از منابع صندوق توسعه ملی پیش‌بینی شده است. بخشی از این برداشت‌ها به صورت بازگشت از منابع بوده و بخشی به صورت تسهیلات است. مغایرت این احکام با سایر قوانین به شرح زیر است:</p> <p>- مغایرت با بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم^۱ مبنی بر استقلال مصارف صندوق از تکالیف بودجه‌ای و سهم ۳۰ درصدی آن.^۲</p> <p>- مغایرت با بند «۱۸» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.^۳</p> <p>- مغایرت با قانون اساسنامه صندوق مبنی بر ممنوعیت پرداخت تسهیلات به دولت.</p> <p>- مغایرت با اساسنامه صندوق توسعه ملی</p>	
	<p>الف) به منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹۴/۸/۵ به‌ویژه تبصره «۲»</p>

۱. ۳-۱۰. استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.

۲. ۱۰. تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامه صندوق توسعه ملی با تفیذ اساسنامه موجود و واریز سالانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعه ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.

۳. ۱۸. افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.

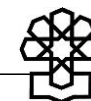
۴. ماده (۵)- به منظور کمک به تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض‌الحسنه و تسهیلات بدون اخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس می‌شود. منابع مالی صندوق شامل کمک‌های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و شرکت‌های وابسته و تابع می‌باشد.

بانک‌ها نیز می‌توانند بخشی از منابع تسهیلات موضوع صندوق یادشده را تأمین نمایند. به منظور تأمین منابع مالی صندوق، دولت موظف است از سال سوم به بعد در لایحه بودجه، حداقل نیم درصد (۵/۰٪) از منابع بودجه عمومی خود را جهت کمک به این صندوق در نظر بگیرد.

تبصره «۱»- حداقل پنج درصد (۵٪) از سرمایه این صندوق جهت اعطای تسهیلات به صندوق‌های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تخصیص خواهد یافت.

تبصره «۲»- سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی به میزان سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به تدریج حداکثر ظرف سه سال از محل صندوق توسعه ملی یا حساب ذخیره ارزی تأمین می‌گردد.

تبصره «۳»- اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چارچوب این قانون توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>ماده (۵) قانون مذکور و ماده (۵۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه^۱ معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکتهای دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی اختصاص می‌یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود.</p> <p>تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.</p>
<p>به استناد جزء «۱» بند «ت» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (اساسنامه فعلی صندوق توسعه ملی) تصمیم‌گیری در مورد این امور از جمله اختیارات هیئت عامل صندوق است، بنابراین نیازی به درج این حکم وجود ندارد.</p>	<p>ب) به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیئت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است را نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به موارد زیر اقدام کنند:</p> <p>۱. سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرح‌های توسعه‌ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میادین مشترک و جمع‌آوری گازهای همراه در راستای افزایش ضریب بازیافت مخازن و احیای چاه‌های قدیمی با داشتن ذخایر نفتی درجا و بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها.</p> <p>۲. طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی سازمان‌های توسعه‌ای بخش صنعت و معدن با مشارکت حداقل پنجاه و یک (۵۱) درصدی بخش خصوصی و تعاونی.</p>

۱. ماده (۵۱) - به منظور تحقق مرجعیت علمی، افزایش سهم پژوهشی از تولید ناخالص داخلی و مصرف بهینه منابع، گسترش حمایت از توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت از نوآوری و پژوهش‌های مسئله‌محور، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور مجاز است اقدامات زیر را انجام دهد:
۱. حمایت از توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های راهبردی و مورد نیاز کشور در چارچوب نقشه جامع علمی کشور، ایجاد زیست‌بوم نوآوری در بخش‌های علمی کشور و تقویت ارتباط میان مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری با بخش‌های صنعتی، اقتصادی و اجتماعی و تقویت زیرساخت‌های نهادی مورد نیاز برای اجرای این مأموریت
۲. حمایت از ایجاد، توانمندسازی و توسعه شرکتهای دانش‌بنیان و تقویت فعالیتهای تحقیق و توسعه بنگاه‌های اقتصادی با هدف افزایش تولید، تحریک تقاضا و ارتقای صادرات کالاها و خدمات دانش‌بنیان
۳. ایجاد نظام مدیریت یکپارچه فناوری و نوآوری در دستگاه‌های اجرایی، ارتقای یادگیری فناوری در سطح ملی و تقویت توانمندی‌های فناورانه داخلی از طریق استفاده حداکثری از ظرفیت طرح‌های توسعه‌ای ملی، خریدهای دولتی از خارج و فعالیت و سرمایه‌گذاری شرکتهای خارجی در داخل کشور
- تصره - در راستای اجرای این مأموریت و شتاب‌دهی به اقتصاد دانش‌بنیان در کشور، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور به اعضای شورای اقتصاد افزوده می‌شود.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>به استناد جزء «۱» بند «ت» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (اساسنامه فعلی صندوق توسعه ملی) تصمیم‌گیری در مورد این امور از جمله اختیارات هیئت عامل صندوق است، بنابراین نیازی به درج این حکم وجود ندارد. همچنین رقم برداشت از صندوق در این بند مشخص نشده است. همچنین ضامن شدن دستگاه‌های مورد نظر این تبصره می‌تواند به افزایش تعهدات بیانجامد.</p>	<p>ج) به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیئت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک سپرده‌گذاری شده است، نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای انواع مختلف حمل‌ونقل درون و برون شهری بدون انتقال مالکیت و با معرفی وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذیربط این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.</p>
<p>هر چند اصلاح مورد نظر در این بند، صحیح است و تبصره «۲» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نیاز به اصلاح دارد، اما این امر باید در قالب اصلاح دائمی قانون مذکور انجام شود این امر قانونگذاری ضمن بودجه و معایر با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی و معایر با بندهای «۲-۱۰» و «۳-۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه است.</p>	<p>د) عبارت «یک درصد (۱٪)» مندرج در تبصره «۲» ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به عبارت «یک واحد درصد» اصلاح می‌شود.</p>

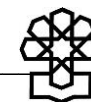
۱. ماده (۵۲) - صندوق توسعه ملی موظف است از منابع ورودی به صندوق توسعه ملی در هر سال:

الف) ده درصد (۱۰٪) را جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های خصوصی و تعاونی و نگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، زیست‌محیطی و مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در بخش آب، کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی، منابع طبیعی و محیط زیست و صادرات محصولات کشاورزی در بانک‌های دولتی و خصوصی داخلی سپرده‌گذاری کند. سود سپرده‌گذاری و اقساط وصولی مجدداً جهت پرداخت تسهیلات طرح‌های موضوع این بند اختصاص می‌یابد. تبدیل ارز به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.

ب) ده درصد (۱۰٪) را جهت پرداخت تسهیلات به بخش‌های خصوصی و تعاونی و نگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی به طرح‌های دارای توجیه فنی، زیست‌محیطی و مالی و اهلیت متقاضی به صورت پرداخت و بازپرداخت ریالی در بخش صنعت، معدن، گردشگری و صادرات کالاهای صنعتی و معدنی به استثنای بخش ساخت مسکن در بانک‌های دولتی و خصوصی داخلی سپرده‌گذاری کند. سود سپرده‌گذاری و اقساط وصولی مجدداً جهت پرداخت تسهیلات طرح‌های موضوع این بند اختصاص می‌یابد. تبدیل ارز به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.

تبصره «۱» - پنج درصد (۵٪) از منابع این ماده با سیاستگذاری شورای عالی اشتغال و با معرفی کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط جهت پرداخت تسهیلات اشتغال‌زایی و کمک به توسعه کسب‌وکارهای خرد، کوچک و متوسط تخصیص می‌یابد و بانک‌های عامل مکلفند علاوه بر منابع مذکور، حداکثر تا یک برابر آن را از محل منابع داخلی پرداخت کنند. بانک عامل مجاز است با اخذ تعهد محضری پرداخت مبلغ نقدی هدفمندی یارانه‌ها را به عنوان ضمانت بپذیرد و همچنین پانزده درصد (۱۵٪) از منابع مذکور به طرح‌های مربوط به افراد ابتکارگر اختصاص می‌یابد.

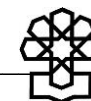
تبصره «۲» - به منظور ساماندهی تولید و افزایش بهره‌وری تولید گوشت قرمز سالم و عرضه مناسب به بازار مصرف در قالب طرح پرواربندی دام عشایر با اصلاح و افزایش بهره‌وری زنجیره تأمین و تولید، یک درصد (۱٪) از منابع بند «ب» این ماده به صورت یکجا در اختیار بانک کشاورزی قرار می‌گیرد تا با معرفی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری عشایر و تشکل‌های عشایری به صورت تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری و پرواربندی عشایر و تشکل‌های مربوطه پرداخت شود.

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>به استناد جزء «۱» بند «ت» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (اساسنامه فعلی صندوق توسعه ملی) تصمیم‌گیری در مورد این امور از جمله اختیارات هیئت عامل صندوق است، بنابراین نیازی به درج این حکم وجود ندارد.</p> <p>در صورتی که مؤسسات مورد نظر دولتی باشند اعطای تسهیلات به آنها خلاف اساسنامه صندوق می‌باشد.</p>	<p>ه) بانک‌های عامل مجازند در سال ۱۳۹۷ مبلغ چهل هزار میلیارد ریال تسهیلات از محل منابع در اختیار از جمله منابعی که با تصویب هیئت عامل صندوق توسعه ملی در آن بانک‌ها سپرده‌گذاری شده است برای خرید تجهیزات و به‌روزرسانی آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و فناوری براساس فهرست مورد توافق وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذیربط و سازمان برنامه و بودجه کشور و با تصویب هیئت امنای آنها پرداخت نمایند. تضمین این تسهیلات پس از تصویب هیئت امنای برعهده مراکز فوق‌الذکر بوده و پس از تنفس دوساله از محل درآمد اختصاصی آنها و متناسب با میزان دریافتی و مبتنی بر زمانبندی مورد تفاهم با بانک‌ها بازپرداخت می‌شود.</p> <p>تجهیزات آزمایشگاه‌های تحقیقاتی موضوع این بند فقط در مواردی که بنا به اعلام معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و یا وزارتخانه تخصصی مربوطه مشابه داخلی ندارند، از شرکت خارجی تأمین می‌شود.</p>
<p>استفاده از منابع توسعه برای مصارف بودجه‌ای خلاف سیاست‌های کلی برنامه ششم است.</p>	<p>و) به‌منظور تحقق اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، به دولت اجازه داده می‌شود براساس جدول زیر، نسبت به برداشت از ورودی سال ۱۳۹۷ صندوق توسعه ملی اقدام و منابع حاصله را به ردیف درآمد عمومی به شماره طبقه‌بندی ۳۱۰۷۰۵ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. اعتبارات موضوع این بند برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می‌شود.</p> <p>هرگونه پرداخت در غیر از موارد مشخص شده از جمله حقوق و دستمزد از محل منابع این بند ممنوع است.</p> <p>تبدیل دلار به ریال منابع موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور			
	عنوان	ادله قانونی	میلیون دلار	میلیارد ریال
	طرح‌های آبیاری تحت فشار، کم‌فشار و سامانه‌های نوین آبیاری	ماده (۳۵) قانون برنامه ششم توسعه ^۱	۳۰۰	۱۰.۵۰۰
	طرح‌های آبرسانی روستایی و توسعه شبکه‌های آن		۳۰۰	۱۰.۵۰۰
	سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	ماده (۹۳) قانون برنامه ششم توسعه	۱۰۰	۳.۵۰۰
	تقویت بنیه دفاعی (در ردیف‌های مربوطه در جدول شماره ۷ اعمال گردیده است.)	ماده (۱۰۶) قانون برنامه ششم توسعه	۱.۳۰۰	۴۵.۵۰۰
	مقابله با ریزگردها در کشور و رفع مشکل برق خوزستان	بند «س» ماده (۳۸) قانون برنامه ششم توسعه	۱۵۰	۵.۲۵۰
	توسعه مکران	ماده (۱۱۱) قانون برنامه ششم توسعه	۱۰۰	۳.۵۰۰
	ساماندهی حمل‌ونقل عمومی (موتورسیکلت، تاکسی، مینی‌بوس، اتوبوس، کامیون و کامیونت)		۱۰۰	۳.۵۰۰

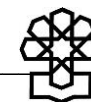
۱. ماده (۳۵) - دولت مکلف است به منظور مقابله با بحران کم‌آبی، رهاسازی حقایق‌های زیست‌محیطی برای پایداری سرزمین، پایداری و افزایش تولید در بخش کشاورزی، تعادل‌بخشی به سفره‌های زیرزمینی و ارتقای بهره‌وری و جبران تراز آب، به میزانی که در سال پایانی اجرای قانون برنامه یازده میلیارد مترمکعب شود، اقدامات زیر را به عمل آورد:
- الف) افزایش عملکرد در واحد سطح و افزایش بهره‌وری در تولید محصولات کشاورزی با اولویت محصولات دارای مزیت نسبی و ارزش صادراتی بالا و ارقام با نیاز آبی کمتر و سازگار با شوری، مقاوم به خشکی و رعایت الگوی کشت مناسب با منطقه
- ب) توسعه روش‌های آبیاری نوین، اجرای عملیات آب و خاک (سازهای و غیرسازهای)، توسعه آب‌بندها و سامانه (سیستم)‌های سطوح آبیگر حداقل به میزان ششصد هزار هکتار در سال تبصره - برای توسعه روش‌های آبیاری نوین حداقل هشتادوپنج درصد (۸۵٪) هزینه‌ها به‌عنوان کمک بلاعوض توسط دولت در قالب بودجه سالانه تأمین و پرداخت می‌شود.
- پ) حمایت از توسعه گلخانه‌ها و انتقال کشت از فضای باز به فضای کنترل شده و بازچرخانی پساب‌ها، مدیریت آب‌های نامتعرف و مدیریت آب مجازی
- ت) طراحی و اجرای الگوی کشت با تأکید بر محصولات راهبردی و ارتقای بهره‌وری آب در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تأمین منابع و الزامات مورد نیاز در قالب بودجه سالانه و اعمال حمایت و مشوق‌های مناسب فقط در چارچوب الگوی کشت
- ث) احیا، مرمت و لایروبی قنوات به میزان سالانه پنج درصد (۵٪) وضع موجود در طول اجرای قانون برنامه با تأکید بر فعالیت‌های آبخیزداری و آبخیزداری برای احیای قنوات
- ج) ایجاد زیرساخت مورد نیاز برای پرورش دویست هزار تن ماهی در قفس تا پایان اجرای قانون برنامه و توسعه فعالیت‌های شیلاتی و ایجاد تأسیسات زیربنایی در سواحل کشور
- چ) برق‌دار کردن چاه‌های کشاورزی دارای پروانه بهره‌برداری
- تبصره - منابع مورد نیاز اجرای این بند از محل صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌های فسیلی موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ تأمین می‌گردد.
- ح) نصب کنتور هوشمند و حجمی آب با اعطای تسهیلات از وجوه اداره شده بر روی چاه‌های دارای پروانه بهره‌برداری تا پایان اجرای قانون برنامه
- خ) استفاده از آب استحصالی سدها، با اولویت تأمین آب شرب مورد نیاز در حوضه آبریز محل استقرار سد
- د) تأمین حقایق کشاورزان از رودخانه‌ها، چشمه‌ها و قنات‌ها از آب سدهای احداثی بر روی این رودخانه‌ها، قنات‌ها و چشمه‌ها
- ذ) تغییر ساختار مصرف آب شرکت‌های فولادی، آلیاژی و معدنی و اصلاح سامانه (سیستم) خنک‌کنندگی و شستشوی مواد خام تا پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه
- ر) دولت موظف است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه طرح الگوی کشت را برای تمامی نقاط کشور تعریف نموده و طی سال‌های اجرای این قانون به مورد اجرا گذارد.
- وزارت نیرو موظف است تخصیص آب را مطابق طرح الگوی کشت در اختیار کشاورزان قرار دهد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور			
	۷۰,۰۰۰	۲,۰۰۰	بند «ث» ماده (۳۸) قانون برنامه ششم توسعه	بهبود محیط زیست، آبخیزداری و سلباندهای پسماندهای کل کشور
	۳,۵۰۰	۱۰۰		کمک به ساماندهی بافت‌های فرسوده و بازسازی مناطق آسیب‌دیده از زلزله
	۱۲,۲۵۰	۳۵۰		حمل و نقل ریلی
	۳۵,۲۰۰	۱,۰۰۶		کمک به تسویه بدهی پاداش پایان خدمت بازنشستگان وزارت آموزش و پرورش
	۲۰۲۲,۲۰۰	۵,۸۰۶		جمع
<p>مغایر بند «۱۰-۲» سیاست‌های کلی برنامه ششم است مبنی بر استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی است.</p>	<p>ز) به دولت اجازه داده می‌شود به منظور تکمیل طرح انتقال آب کشاورزی با لوله به ۴۶ هزار هکتار اراضی سیستان، مبلغ سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار را از منابع صندوق توسعه ملی به صورت تسهیلات با نرخ سود متعارف نظامنامه آن صندوق برداشت نماید. با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور به صندوق توسعه ملی، معادل ریالی تسهیلات یاد شده از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار بانک عامل که توسط دولت تعیین می‌گردد، قرار می‌گیرد تا در چارچوب موافقتنامه‌های ذیربط مصرف گردد.</p>			
تبصره «۵»				
<p>جدول زیر به طور خلاصه انواع اوراقی که در تبصره «۵» مورد استفاده قرار گرفته را نشان می‌دهد. گفتنی است دولت تکلیف مورد نظر در ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را انجام نداده است.^۱</p>				

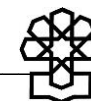
۱. بر مبنای بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید، دولت مکلف بوده است «همزمان با ارائه لایحه بودجه، جدول بدهی‌ها و مطالبات قطعی شده و تعهدات دولت به اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و تعهدات آنها به دولت را که به تأیید سازمان حسابرسی کشور رسیده است، به مجلس شورای اسلامی ارائه کند». این در حالی است که چنین جدولی ارائه نشده است. ارائه این جدول از آن جهت حائز اهمیت است که پایه اجرای ماده (۸) قانون برنامه ششم توسعه می‌باشد. بر مبنای ماده (۸) قانون مذکور «نسبت بدهی‌های دولت به تولید ناخالص داخلی تا سقف ۶۰ درصد مجاز دانسته شده است» و کنترل آن زمانی امکان‌پذیر است که اطلاعات مزبور در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد.

اظهار نظر کارشناسی					لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور				
مبلغ	تضمین کننده	موضوع انتشار	نوع اوراق	ناشر					
۲۶۰,۰۰۰	دولت	طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها	اوراق مالی اسلامی (ریالی-ارزی)	دولت					
۹۵,۰۰۰	دولت	طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی، مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات با قیمت فروش، تأدیه بدهی سازمان‌های بیمه سلامت و مطالبات تولیدکنندگان برق	اسناد خزانه اسلامی	دولت					
۳۰,۰۰۰	-	تسویه بدهی‌های قطعی دولت تا پایان سال ۱۳۹۶ با مطالبات دولت (جمعی - خرجی)	اسناد (اوراق) تسویه خزانه	دولت					
۱۰۰,۰۰۰	دولت	استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور	اسناد خزانه اسلامی (با سررسید کمتر از یک‌سال)	دولت					
۵۰,۰۰۰	دولت	پرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۷	اوراق مالی اسلامی	دولت					
۸۰,۰۰۰	تضمین کننده ۵۰ درصد از اوراق با موضوع قطار شهری دولت بوده و ملتی اوراق شهرداری‌ها هستند	حداقل ۵۰ درصد در قطارهای شهری	اوراق مالی اسلامی (ریالی)	شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته					
۷۰,۰۰۰	مرجع منتشرکننده	اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی-اقتصادی-مالی	اوراق مالی اسلامی (ریالی)	شرکت‌های دولتی وابسته به وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری					

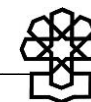
اظهار نظر کارشناسی					لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور		
۵۰,۰۰۰	مرجع منتشرکننده	سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میدین مشترک و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت	اوراق مالی اسلامی (ارزی-ریالی)	شرکت‌های تابعه وزارت نفت و صنعت			
۳ میلیارد دلار	مرجع منتشرکننده	بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده، تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و بدهی‌های سررسید شده پیمانکاران بیع متقابل	اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی)	شرکت‌های تابعه وزارت نفت			
۷۰۵,۰۰۰	مجموع اوراق ریالی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ (دولت، شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها)						
۶۲۵,۰۰۰	مجموع اوراق ریالی انتشار یافته توسط دولت و شرکت‌های دولتی						
۴۳۵,۰۰۰	مجموع اوراق ریالی انتشار یافته توسط دولت (با سررسید بیش از یک‌سال)						
-۶۴۵,۰۰۰ ۶۶۵,۰۰۰	مجموع اوراق ریالی تضمین شده توسط دولت						
<p>۱. عملکرد انتشار این اوراق توسط شرکت‌های دولتی در سال ۱۳۹۶ قابل توجه نبوده است و بنابراین انتظار نمی‌رود در سال ۱۳۹۷ نیز انتشار این اوراق عملکرد قابل توجهی داشته باشد.</p> <p>۲. در مورد انتشار اوراق توسط سازمان‌های دولتی و دانشگاه‌ها و ... باید نوع اوراق منتشره مشخص شود.</p>					<p>اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ با رعایت قوانین و مقررات:</p> <p>الف) شرکت‌های دولتی و وابسته وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی و همچنین دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند.</p>		
<p>۱. عبارت اوراق مالی اسلامی، به دلیل اینکه شامل مصادیق مختلفی می‌شود که هر کدام حقوق و تعهدات و آثار اقتصادی متفاوتی دارند، دارای ابهام است. بنابراین نوع آن باید مشخص شود.</p> <p>۲. همچنین تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بهادار نشان‌دهنده کسری بودجه پنهان دولت است.</p> <p>۳. انتشار اوراق با حجم گسترده منجر به افزایش نرخ بهره در اقتصاد و منجر به وخامت بیشتر اوضاع بنگاه‌های اقتصادی، بانک و بازار سرمایه خواهد شد. همچنین دسترسی بنگاه‌ها به منابع مالی را تضعیف می‌کند.</p>					<p>ب) دولت تا مبلغ دویست و شصت هزار میلیارد (۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها مندرج در پیوست شماره (۱) و همچنین اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی این قانون اختصاص می‌یابد تا براساس موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جدول شماره (۹) این قانون پیش‌بینی و قابل پرداخت می‌باشد.</p>		

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است و مغایر با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی است.</p>	<p>ج) اوراق فروش نرفته طرح‌های بندهای «الف» و «ب» این تبصره، در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرایی، ذیحساب ذیربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران طرح (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های طرح‌ها و پروژه‌ها از جمله تملک اراضی و تأدیه بدهی طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها) است.</p>
<p>۱. منابع و مصارف شهرداری‌ها، مستقل از بودجه عمومی و توسط ارکان صلاحیت‌دار تصویب می‌شود و بنابراین این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است.</p> <p>۲. عبارت اوراق اسلامی در این بند ابهام دارد.</p> <p>۳. با توجه به سازوکار موجود در قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و قانون بازار اوراق بهادار برای انتشار اوراق بهادار توسط شهرداری‌ها، درج این حکم ضرورت ندارد.</p> <p>۴. تضمین اوراق این بند توسط دولت، سبب افزایش تعهدات دولت می‌شود که بار مالی احتمالی آن در قوانین بودجه لحاظ نشده است. همین امر موجب بدهی دولت به بانک‌ها بابت تضمین اوراق سابقاً انتشار یافته شده است. بنابراین، باید سقف تعهداتی که دولت بابت تضمین این اوراق متحمل می‌شود، روشن شود.</p> <p>۵. همچنین لازم است سهم اوراق مربوط به طرح‌های قطار شهری مندرج در این بند، روشن شود تا حدود تعهدات دولت برای تضمین آن مشخص شود.</p>	<p>د) شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری اختصاص می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت برای اجرای طرح‌های قطار شهری به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌هاست و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت برعهده سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد.</p> <p>میزان سپرده نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های عامل موضوع این بند حداکثر پنج درصد (۵٪) تعیین می‌گردد. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران طرح می‌باشد.</p>
<p>۱. به دلیل اینکه قانونگذاری ضمن بودجه انجام پذیرفته است، با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی مغایر است.</p> <p>۲. منابع مربوط به این بند در ردیف ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره ۵ منعکس شده است.</p> <p>۳. عبارت از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه ابهام دارد.</p>	<p>ه) دولت اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا سه سال را صادر و به طلبکاران (طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، خرید تضمینی محصولات استراتژیک کشاورزی، مابه‌التفاوت قیمت تضمینی محصولات با قیمت فروش، تأدیه بدهی‌های سازمان بیمه سلامت و مطالبات تولیدکنندگان برق) تا سقف نود و پنج هزار</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>۴. در این بند عملاً اجازه انتشار اوراق برای تأمین هزینه‌های جاری درخواست شده است.</p>	<p>میلیارد (۹۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال واگذار کند. بازپرداخت اصل این اسناد در قوانین بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید.</p>
<p>۱. مفاد این حکم می‌تواند به آزاد شدن منابع اشخاص حقیقی و حقوقی مورد نظر کمک کرده و موجب تسهیل فعالیت‌های اقتصادی ایشان شود.</p> <p>۲. حجم تسویه در نظر گرفته شده (۳۰ هزار میلیارد ریال) نسبت به بدهی دولت ناچیز است. با اضافه کردن بانک مرکزی و استفاده از ظرفیت ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی بانکها به بانک مرکزی می‌توان مسیرهای جدیدی برای تسویه بخش زیادی از بدهی دولت و توسعه اشتغال و بهبود وضعیت نظام بانکی فراهم آورد.</p>	<p>(و) دولت از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی که در چارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تا مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی تسویه کند.</p> <p>مطالبات قطعی دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی که در اجرای بند «پ» ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور به شرکت‌های دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکت‌های مذکور، مطالبات اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی از دولت بابت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با بدهی اشخاص یاد شده به بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی از طریق تسویه بدهی‌های بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به دولت و همچنین بدهی دولت به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) بابت محکوم به دولت به آن ستاد، تا سقف دو هزار میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) با مطالبات دولت از آن ستاد و شرکت‌های وابسته به آن ستاد که حداقل سی درصد (۳۰٪) از سهام آنها متعلق به ستاد مذکور و شرکت‌های تابعه (که ۱۰۰ درصد سهام یا مالکیت آنها رأساً متعلق به آن ستاد است) باشد، به وسیله این اسناد قابل تسویه است.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>۱. ماهیت اسناد خزانه موضوع این بند، با ماهیت اسناد خزانه بند «ه» این تبصره متفاوت است. اسناد خزانه موضوع بند «ز»، درصدد ایجاد دین جدید بوده که از طریق تنزیل تبدیل به نقد می‌شود و چون مبتنی بر عقد قرض است، با موازین شرعی مغایر بوده و از این جهت با اصل چهارم (۴) قانون اساسی مغایرت دارد.</p> <p>۲. از این منظر که این حکم درصدد قانونگذاری ضمن بودجه است، با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی مغایرت دارد.</p> <p>۳. انتشار این اوراق دارای بار مالی برای دولت است که باید مد نظر قرار گیرد.</p>	<p>ز) دولت به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور، تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی با سررسید کمتر از یک سال منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون نماید.</p> <p>تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور می‌باشد. انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است.</p>
<p>۱. تسویه اصل و سود اوراق منتشره با انتشار اوراق جدید، به معنی به تعویق انداختن بدهی‌های دولت و ایجاد تعهدات برای دولت‌های آینده است.</p> <p>۲. علاوه بر این، ایجاد دین جدید با ابزار قرض برای تسویه دیون معوق، از منظر فقهی محل ایراد است.</p> <p>۳. پیش‌بینی اصل و سود اوراق در بودجه‌های سنواتی وظیفه ذاتی سازمان است و ذکر آن بی‌معناست.</p> <p>۴. لازم است منابع این بند در ردیف شماره ۳۱۰۱۰۷ جدول شماره ۵، که عدد (۱) درج شده، اصلاح شود و رقم ۵۰ هزار میلیارد ریال در سقف بودجه منعکس شود.</p>	<p>ح) دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۷ تا معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی منتشر نماید. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.</p>
<p>– بررسی‌ها نشان می‌دهد که این بند در سالیان گذشته عملکردی نداشته است و با این وضعیت اجرای طرح‌های مربوطه هم امکانپذیر نشده است. لازم است آمار عملکرد این بند مشخص شود.</p>	<p>ط) به منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارتخانه‌های مذکور از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) در سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال منتشر و بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت) تضمین نمایند.</p>

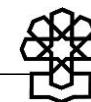

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>انتشار اوراق توسط شرکت ملی نفت ایران (حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان) جهت بازپرداخت بدهی‌های ناشی از اوراق پیشین سررسید شده، نشان می‌دهد این شرکت توان پرداخت این تعهدات از محل منابع داخلی خود را ندارد.</p>	<p>ی) وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذیربط برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی- ریالی سررسید شده، تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت و گاز تا سقف معادل سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) با تصویب هیئت وزیران منتشر نماید. شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج‌سال از محل منابع داخلی خود تسویه نمایند.</p>
<p>۱. فارغ از اینکه تشکیل این کمیته در قانون بودجه (که ماهیتاً باید منعکس‌کننده ارقام و اعداد قوانین موجود باشد) قانونگذاری بوده و با اصل پنجاه‌دوم قانون اساسی مغایر است، لازم است حدود وظایف و اختیارات این کمیته روشن شود. به‌عبارت دیگر، آیا کمیته می‌تواند از انتشار برخی از اوراق جلوگیری کند و یا نحوه انتشار اوراق را جدای از آنچه در بودجه اجازه داده شده تغییر دهد یا خیر؟</p> <p>۲. نکته دیگر اینکه مشخص نیست چرا قسمت دوم از این بند اوراق بندهای «ح»، «ز» و «و» این تبصره را از بررسی در این کمیته مستثنا کرده است.</p> <p>۳. از آنجا که مدیریت نرخ سود جزء وظایف ذاتی بانک مرکزی است تشکیل این کمیته برای تعیین نرخ سود اوراق مغایر با وظایف بانک مرکزی و به‌معنای تضعیف این بانک است.</p> <p>۴. همچنین ترکیب کمیته به‌گونه‌ای است که بانک مرکزی در اقلیت است و تصمیمات کمیته احتمالاً به افزایش نرخ بهره برای فروش اوراق دولت منجر می‌شود.</p>	<p>ک)</p> <p>۱. به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت خواهند کرد.</p> <p>نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشره و میزان مجاز خرید اوراق فوق‌الذکر توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط این کمیته تعیین می‌شود.</p> <p>۲. اوراق و اسناد منتشره جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای «ح»، «ز» و «و» از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست.</p> <p>۳. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود نیز مشمول جزء «۱» این بند می‌باشد.</p> <p>۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است.</p>
	<p>ل) اوراق و اسناد این تبصره از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۶»	
<p>۱. مطابق این بند سقف معافیت مالیاتی برای سال ۱۳۹۷ تفاوتی نسبت به سال جاری نداشته است؛ این در حالی است که براساس پیش‌بینی‌ها انتظار افزایش تورم برای سال آینده وجود دارد؛ از طرف دیگر با توجه به آخرین نتایج آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار شهری در سال ۱۳۹۵ که توسط مرکز آمار منتشر شده است،^۴ متوسط انواع هزینه‌های خوراکی و غیرخوراکی برای یک خانوار با جمعیت ۴ نفر رقمی بیش از ۳۲۴ میلیون ریال است. این رقم خود نشان‌دهنده این موضوع است که اکثر خانوارها در محدوده این رقم در سال هزینه دارند، در نتیجه رقم ۲۴۰ میلیون ریال که به‌عنوان سقف معافیت مالیاتی در این بند از لایحه پیشنهاد شده است حتی کفاف هزینه‌های خانوار را نخواهد داد. لذا به‌نظر می‌رسد بالا بردن سقف معافیت مالیاتی متناسب با میزان تورم و با توجه به سبد مصرفی خانوار قابل دفاع باشد.</p> <p>۲. معمولاً نظام‌های مالیاتی برای تحقق همزمان وصولی بیشتر و کاهش شکاف طبقاتی، از</p>	<p>الف) سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم، مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی آن در سال ۱۳۹۷، مبلغ دویست و چهل میلیون (۲۴۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد. نرخ مالیات مذکور بر درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی مازاد بر مبلغ مذکور تا پنج برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰٪) و به نسبت مازاد آن بیست درصد (۲۰٪) است. میزان معافیت مالیاتی اشخاص موضوع مواد (۵۷)^۲ و (۱۰۱)^۳ قانون مالیات‌های مستقیم مبلغ یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.</p>

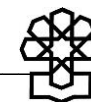
۱. ماده (۸۴) (اصلاحی ۱۳۹۴/۴/۳۱) - میزان معافیت مالیات بر درآمد سالانه مشمول مالیات حقوق از يك يا چند منبع، هرساله در قانون بودجه سنواتی مشخص می‌شود.
۲. ماده (۵۷) - در مورد شخص حقیقی که هیچ‌گونه درآمدی ندارد تا میزان معافیت مالیاتی درآمد حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون از درآمد مشمول مالیات سالانه مستغلات از مالیات معاف و مازاد مقررات این فصل مشمول مالیات می‌باشد. مشمولان این ماده باید اظهارنامه مخصوصی طبق نمونه‌ای که از طرف سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد به اداره امور مالیاتی محل وقوع ملک تسلیم و اعلام نمایند که هیچ‌گونه درآمد دیگری ندارند. اداره امور مالیاتی مربوط باید خلاصه مندرجات اظهارنامه مؤدی را به اداره امور مالیاتی محل سکونت مؤدی ارسال دارد و در صورتی که ثابت شود اظهارنامه مؤدی خلاف واقع است مالیات متعلق به اضافه یک برابر آن به‌عنوان جریمه وصول خواهد شد. در اجرای حکم این ماده حقوق بازنشستگی و وظیفه دریافتی و جواز و سود ناشی از سپرده‌های بانکی درآمد تلقی نخواهد شد.
- تبصره «۱» - حکم این ماده در مورد فرزندان صغیری که تحت ولایت پدر باشند جاری نخواهد بود.
- تبصره «۲» - در صورتی که سایر درآمدهای مشمول مالیات ماهانه مؤدی کمتر از مبلغ مذکور در این ماده باشد، آن مقدار از درآمد مشمول مالیات اجاره املاک که با سایر درآمدهای مؤدی بالغ بر مبلغ فوق باشد معاف و مازاد طبق مقررات این فصل مشمول مالیات خواهد بود.
۳. ماده (۱۰۱) - درآمد سالانه مشمول مالیات مؤدیان موضوع این فصل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ‌های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات خواهد بود. شرط تسلیم اظهارنامه برای استفاده از معافیت فوق نسبت به عملکرد سال ۱۳۸۲ به بعد جاری است.
- تبصره «۱» - در مشارکت‌های مدنی اعم از اختیاری و قهری شرکا حداکثر از دو معافیت استفاده خواهند کرد و مبلغ معافیت به‌طور مساوی بین آنان تقسیم و باقیمانده سهم هر شریک جداگانه مشمول مالیات خواهد بود. شرکایی که با هم رابطه زوجیت دارند از لحاظ استفاده از معافیت در حکم یک شریک تلقی و معافیت مقرر به زوج اعطا می‌گردد. در صورت فوت احد از شرکا وراثت وی به‌عنوان قائم‌مقام قانونی از معافیت مالیاتی سهم متوفی در مشارکت به‌شرح فوق استفاده نموده و این معافیت به‌طور مساوی بین آنان تقسیم و از درآمد سهم هرکدام کسر خواهد شد.
- تبصره «۲» - در صورتی که هر شخص حقیقی دارای بیش از یک واحد شغلی باشد، مجموع درآمد واحدهای شغلی وی با کسر فقط یک معافیت موضوع این ماده مشمول مالیات به نرخ‌های مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون می‌شود.

4. https://www.amar.org.ir/Portals/0/News/1/1396_shahri.pdf

اظهارنظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>الگوی چندلایه برای اخذ مالیات از درآمد کارکنان استفاده می‌کنند. اگرچه با افزایش تعداد لایه‌ها، این الگو پیچیده‌تر می‌شود اما علاوه بر اخذ مالیات بیشتر، پیگیری هدف بازتوزیعی نیز بهتر و دقیق‌تر خواهد بود. بنابراین، حد بهینه این الگو از بده - بستان پیچیدگی و بهینگی در وصولی و بازتوزیع به دست می‌آید. مروری بر تجربه سایر کشورها نشان می‌دهد که در کشورهای دیگر نرخ مالیات بر درآمد کارکنان دولتی و غیردولتی شامل لایه‌های بیشتری است و ساده‌ترین الگوها حداقل دارای سه لایه می‌باشد.</p> <p>۳. نکته دیگر که باید به آن توجه کرد میزان معافیت موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم است.</p> <p>مطابق ماده (۵۷)، اشخاص حقیقی که هیچ‌گونه درآمدی ندارند، نسبت به درآمد مشمول مالیات سالانه مستغلات، تا میزان معافیت مالیاتی درآمد حقوق موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم، از پرداخت مالیات معاف هستند و مازاد بر آن طبق مقررات فصل «مالیات بر درآمد املاک» قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات می‌باشند.</p> <p>مطابق ماده (۱۰۱)، درآمد سالانه مشمول مالیات مؤدیان موضوع فصل مالیات بر درآمد مشاغل که اظهارنامه مالیاتی خود را طبق مقررات این فصل در موعد مقرر تسلیم کرده‌اند تا میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم از پرداخت مالیات معاف و مازاد آن به نرخ‌های مذکور در ماده (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم مشمول مالیات خواهد بود.</p> <p>همان‌طور که از این دو ماده مشخص است، سقف معافیت مالیاتی برای اشخاص موضوع این دو ماده دقیقاً برابر سقف معافیت مالیاتی در ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم تعیین شده است، زیرا هیچ تفاوتی بین اشخاص موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم با اشخاص موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم وجود ندارد؛ لذا این سؤال باید پاسخ داده شود که چه تفاوتی بین این دو گروه وجود دارد؟ با عنایت به</p>	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>موارد فوق پیشنهاد می‌شود، سقف معافیت مالیاتی اشخاص موضوع مواد (۵۷) و (۱۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم برابر با سقف معافیت مالیاتی اشخاص موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم قرار گیرد.</p>	
<p>با توجه به اتمام مهلت اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۶ و با توجه به احتمال نبود فرصت کافی برای تصویب لایحه ارزش افزوده تا پایان سال، دولت در بند «ب» تبصره «۶» مجوز تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده را تا زمان تصویب قانون جدید درخواست کرده است. در زمان تصویب این بند به هنگام بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۶ در صحن علنی مجلس مباحث گسترده‌ای پیرامون تغییر شیوه اخذ این مالیات مطرح شد و در نهایت تداوم روش فعلی (که به لحاظ کارشناسی نسبت به مالیات بر حلقه آخر ترجیح دارد) به تصویب رسید. لذا تصویب این بند از تبصره ماده (۶) یا تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده تا پایان سال ضروری به نظر می‌رسد.</p>	<p>ب) مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۷ تمدید می‌شود.</p>
<p>حمایت از دهک‌های پایین درآمدی در قیمتگذاری و وضع عوارض بر آب، برق و گاز باید به گونه‌ای باشد که منجر به اسراف و زیاده‌روی در مصرف آنها و فشار بر منابع عمومی نگردد. متأسفانه علیرغم اینکه الگوی قیمتگذاری این کالاها در کشور براساس میزان مصرف و به صورت پلکانی تعیین شده است اما به دلیل عدم استفاده مناسب از الگوی افزایش قیمت در طول پله‌ها، کماکان حتی طبقه‌های بالای مصرف نیز مشمول قیمت یارانه‌ای هستند. به عبارت دیگر، کسانی که بیشتر مصرف کنند، سهم بالاتری از یارانه‌ها را دریافت خواهند کرد. با توجه به اینکه عمده افراد دهک‌های بالای درآمدی به دلیل بهره‌مندی از مسکن وسیع‌تر و الگوی خاص مصرف، عملاً سرانه مصرفشان خیلی بیشتر از دهک‌های پایین درآمدی است، سرانه برخورداری از یارانه در آنها بالاتر است. براین اساس، اعطای یارانه‌ها از حیث بازتوزیعی برخلاف هدف اولیه آن یعنی حمایت از دهک‌های پایین درآمدی عمل می‌نماید. مادامی که قیمت‌های این کالاها</p>	<p>ج) وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب‌بهای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب، مبلغ دویست (۲۰۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه‌داری کل کشور واریز کند. صد درصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف نهصد و پنجاه میلیارد (۹۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل حساب مذکور در ردیف معین در بودجه شرکت مزبور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. ده (۱۰) درصد اعتبار مذکور برای آبرسانی شرب عشایری و نود (۹۰) درصد آبرسانی شرب روستایی براساس شاخص جمعیت و کمبود آب شرب سالم بین استان‌های کشور در مقاطع سه‌ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می‌شود تا پس از مبادله موافقتنامه بین سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی استان‌ها و یا سازمان امور</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>فاصله زیادی با قیمت‌های واقعی (بدون سوبسید) داشته باشد، اعمال عوارض یکسان و یکنواخت بر مصرف (فارغ از میزان مصرف)، صرفاً بار مالی خانوارهای پایین درآمدی را افزایش خواهد داد. به‌طور کلی باید اخذ عوارض از حامل‌های انرژی و خدمات زیربنایی نظیر آب، برق و گاز به‌گونه‌ای باشد که به صرفه‌جویی بیشتر منجر شود و بار مالی افراد کم‌مصرف حداقل به میزان افراد پرمصرف باشد. با توجه به آنچه عنوان شد، حال که قیمتگذاری پلکانی در کالاهای مذکور به نحوی کارآمد و مؤثر صورت نگرفته است، می‌توان با اخذ پلکانی عوارض الگوی فوق را اصلاح نموده و ضمن کمک به تأمین منابع دولت، صرفاً از خانوارهای بی‌بضاعت صرفه‌جو حمایت کند.</p>	<p>عشایر ایران هزینه شود. وجوه فوق مشمول مالیات به نرخ صفر است.</p>
<p>چنانچه ثبت حساب‌ها به‌صورت جمعی - خرجی به‌معنای عدم واریز دریافت‌های دولت به خزانه باشد، با اصل پنجاه‌وسوم قانون اساسی مغایر است. به‌علاوه این مسئله نیاز به قانونگذاری نداشته و با فرآیند مالی داخلی دولت قابل حل است.</p>	<p>د) دستگاه‌های اجرایی موظفند معافیت‌ها و تخفیفات مالیاتی و گمرکی را به‌صورت جمعی - خرجی در حساب‌های مربوط به‌خود ثبت نمایند. دستورالعمل اجرایی این بند توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تا دو (۲) ماه پس از تصویب این قانون تهیه و ابلاغ خواهد شد.</p>
<p>براساس ادبیات اقتصادی هرگونه وضع مالیات و عوارض بر کالاها و خدمات منجر به کاهش مصرف می‌شود، لکن در شیوه کنونی اخذ عوارض از مصرف برق که بدون توجه به الگوی مصرف خانوارها صرفاً مبلغ ثابتی به‌ازای هر کیلووات ساعت برق دریافت می‌شود و تمایزی میان مشترکان پرمصرف و مشترکان کم‌مصرف نیست، تغییرات زیادی در جهت کاهش مصرف برق ایجاد نمی‌گردد. با محاسبات ساده‌ای می‌توان نشان داد که در این شیوه از وضع عوارض، فشار مالی وارد بر مشترکان کم‌مصرف بیشتر از مشترکان پرمصرف است. به‌عبارت دیگر کاهش به‌وجود آمده در مصرف برق بیشتر از ناحیه مشترکان کم‌مصرف (با الگوی مناسب مصرف) بوده است و از آنجا که عوارض مشترکان پرمصرف نیز در طول دامنه مصرف</p>	<p>ه) عوارض موضوع ماده (۵) قانون حمایت از صنعت برق کشور مصوب ۱۳۹۴/۸/۱۰ به میزان شصت (۶۰) ریال به‌ازای هر کیلووات ساعت در سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور و تخصیص آن توسط این سازمان برای موارد مطروحه در قانون فوق صرف گردد.</p>

۱. ماده (۵) - دولت موظف است برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت اجرای طرح‌های توسعه و نگهداری شبکه‌های روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک عوارض مصرف هر کیلووات ساعت برق را در بودجه سالانه پیش‌بینی نماید. وجوه حاصل شده به‌حساب شرکت توانیر نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و صد درصد (۱۰۰٪) آن صرفاً بابت کمک به اجرای طرح‌های مذکور هزینه می‌شود.

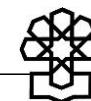
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>همچنان مبلغ ثابتی به‌ازای هر کیلووات ساعت است، هزینه عوارض اضافه شده به آنها نسبت به کل هزینه برق (شامل بهای برق و عوارض آن) مرتباً کاهش یافته بنابراین تلاش کمتری در جهت کاهش مصرف برق و بهبود الگوی مصرف خود می‌کنند.</p> <p>همچنین در نظر گرفتن ملاحظات منطقه‌ای نظیر گرمسیر و یا سردسیر بودن، ناعادلانه بودن اخذ عوارض به شیوه کنونی را بیشتر نمایان کرده و می‌تواند اهداف سیاستگذار مبنی بر حمایت از مناطق گرمسیر را خنثی نماید و منجر به اخذ بهای بیشتر از آنها شود. لذا روش اصلاح باید ویژگی‌های زیر را داشته باشد.</p> <p>اولاً منجر به اصلاح بهتر الگوی مصرف خانوارها به‌ویژه خانوارهای پرمصرف شود.</p> <p>ثانیاً فشار مالی کمتری به خانوارهای کم‌مصرف (بالاخص خانوارهای کم‌درآمد) وارد کند و با افزایش مصرف سهم عوارض از کل هزینه‌ها حداقل به‌طور متناسب رشد کند به‌گونه‌ای که در پلکان‌های نهایی مصرف، عوارض سهم بیشتری از هزینه‌ها را تشکیل دهد.</p> <p>ثالثاً اهداف سیاستگذار در خصوص حمایت‌های منطقه‌ای از مصرف‌کنندگان در مناطق گرمسیر را نقض ننماید.^۱</p>	
<p>با توجه به اینکه یکی از مهمترین منابع درآمدی شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاها همین بند است، تصویب آن قابل توجه است.</p>	<p>(و)</p> <p>۱. به وزارت کشور (سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ بیست درصد (۲۰٪) از وجوه تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده^۲ معادل هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را که در اختیار</p>

۱. برای توضیحات کامل‌تر در این خصوص به پیوست شماره ۲ مراجعه شود.

۲. ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده - مؤدیان مکلفند عوارض و جرائم متعلق موضوع ماده (۲۸) این قانون را به حساب‌های رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور و توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد و از طریق سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد، واریز نمایند.

سازمان امور مالیاتی کشور موظف است عوارض وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به‌ترتیب زیر به حساب شهرداری محل و یا تمرکز وجوه حسب مورد واریز نماید:

الف) عوارض وصولی بند «الف» ماده (۲۸) در مورد مؤدیان داخل حریم شهرها به حساب شهرداری محل و در مورد مؤدیان خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور به‌منظور توزیع بین دهیاری‌های همان شهرستان براساس شاخص جمعیت و میزان کمتر توسعه‌یافتگی؛

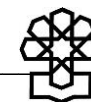
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>آن وزارتخانه قرار می‌گیرد، برای تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمرانی و تأمین بخشی از هزینه‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاها به ترتیب به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) به صورت مستقیم و یا تأمین قسمتی از وجوه مورد نیاز خرید ماشین‌آلات مذکور، به تفکیک سهم هر استان پرداخت و هزینه کند.</p>
<p>بند «ب» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده نحوه توزیع عوارض موضوع ماده (۳۸) قانون مذکور را مشخص کرده است. طبق تبصره «۱» ماده (۳۹)، سه درصد (۰/۳٪) از وجوه واریزی که به حساب‌های موضوع این ماده واریز می‌گردد، در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد در اختیار سازمان مالیاتی قرار خواهد گرفت تا برای خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان و حسابرسی هزینه نماید. این وجوه از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثناست.</p> <p>علاوه بر این، طبق بند «ب» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مقرر شده است که:</p> <p>۱. عوارض وصولی بند «الف» ماده (۳۸) قانون مذکور در مورد مؤدیان داخل حریم</p>	<p>۲. حکم بند «ب» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۹۷ تنفیذ می‌گردد.</p>

ب) عوارض وصولی بندهای «ب»، «ج» و «د» ماده (۳۸) به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور. تبصره «۱» - سه درصد (۳٪) از وجوه واریزی که به حساب‌های موضوع این ماده واریز می‌گردد، در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان امور مالیاتی کشور واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد در اختیار سازمان مزبور که وظیفه شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول این عوارض را عهده‌دار می‌باشد، قرار خواهد گرفت تا برای خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان و حسابرسی هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثناست.

تبصره «۲» - حساب تمرکز وجوه فید شده در این ماده توسط خزانه‌داری کل کشور به نام وزارت کشور افتتاح می‌شود. وجوه واریزی به حساب مزبور (به استثنای نحوه توزیع مذکور در قسمت‌های اخیر بند «الف» این ماده و تبصره «۱» ماده (۳۸) این قانون) به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان‌شهرها (شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت) براساس شاخص جمعیت، شصت درصد (۶۰٪) سایر شهرها براساس شاخص کمتر توسعه‌یافتگی و جمعیت و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌ها براساس شاخص جمعیت تحت نظر کارگروهی متشکل از نمایندگان معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور و یک نفر ناظر به انتخاب کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مطابق آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کشور و شورای عالی استان‌ها به تصویب هیئت وزیران می‌رسد توزیع و توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هزینه می‌شود.

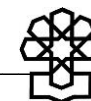
هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه بجز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و وجوه موضوع ماده (۳۷)، تبصره‌های «۲» و «۳» ماده (۳۸) این قانون و تبصره «۱» این ماده ممنوع می‌باشد. وزارت کشور موظف است، گزارش عملکرد وجوه دریافتی را هر سه ماه یکبار به شورای عالی استان‌ها و کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>شهرها به حساب شهرداری محل و در مورد مؤدیان خارج از حریم شهرها به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز شود تا بین دهیاری‌های همان شهرستان براساس شاخص جمعیت و میزان کمتر توسعه‌یافتگی توزیع شود.</p> <p>۲. عوارض وصولی بندهای «ب»، «ج» و «د» ماده (۳۸) قانون مذکور به حساب تمرکز وجوه به نام وزارت کشور واریز شود تا به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان‌شهرها (شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت) براساس شاخص جمعیت، شصت درصد (۶۰٪) سایر شهرها براساس شاخص کمتر توسعه‌یافتگی و جمعیت و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌ها براساس شاخص جمعیت تحت نظر کارگروهی متشکل از نمایندگان معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت کشور و یک نفر ناظر به انتخاب کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مطابق آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت کشور و شورای عالی استان‌ها به تصویب هیئت وزیران می‌رسد توزیع و توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هزینه می‌شود.</p> <p>به عبارت دیگر، بند «ب» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، علاوه بر اعطای پاداش به سازمان، سناریوی تخصیص در سطح شهرستان را دنبال کرده است. این سناریو، از برخی جهات ناکارآمد است. به عنوان مثال، شهرستان‌هایی که میزبان کارخانه‌های تولیدی هستند که دفتر اصلی آنها در کلان‌شهرها واقع است و پرداخت مالیات بر ارزش افزوده آنها هم در همان محل دفتر اصلی انجام می‌شود، علیرغم متأثر شدن از آلودگی این کارخانه‌ها، سهمی از مالیات بر ارزش افزوده پرداختی نخواهند داشت. به همین دلیل، قانونگذار در بند «ب» ماده (۶) برنامه ششم توسعه سناریوی توزیع در سطح استان را جایگزین کرد. طبق این بند:</p> <p>۱. عوارض وصولی بند «الف» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، با رعایت ترتیبات قانونی و پس از کسر وجوه مقرر در قانون مذکور و واریز به حساب تمرکز وجوه آن استان نزد خزانه‌داری کل کشور</p>	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>از طریق حساب رابطی که بنا به درخواست سازمان امور مالیاتی کشور توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد، به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) شهرها و سی درصد (۳۰٪) روستاها و مناطق عشایری و براساس شاخص جمعیت به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌گردد.</p> <p>۲. عوارض موضوع بندهای «ب»، «ج» و «د» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و همچنین عوارض ارزش‌افزوده گاز طبیعی موضوع قانون مذکور و عوارض شماره‌گذاری خودروهای موضوع بند «ج» ماده (۴۳) قانون مذکور به حساب تمرکز وجوه به نام سازمان امور مالیاتی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. وجوه مذکور حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به نسبت دوازده درصد (۱۲٪) سهم کلان‌شهرها، پنجاه‌وسه درصد (۵۳٪) سایر شهرها و سی‌وپنج درصد (۳۵٪) روستاها و مناطق عشایری براساس شاخص‌هایی که به موجب دستورالعملی که توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین تمام شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد. سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری، به حساب فرمانداری شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا حسب مقررات و مصوبات کمیته‌های برنامه‌ریزی شهرستان صرف امور عمران و آبادانی همان روستاها و مناطق عشایری شود. همچنین سی درصد (۳۰٪) عوارض ارزش‌افزوده موضوع این جزء دریافتی از واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی شهرستان‌ها برای تأمین زیرساخت‌ها و ارائه خدمات در آنها و تکمیل طرح‌های (پروژه‌های) نیمه‌تمام شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان، در اختیار شرکت شهرک‌های صنعتی استان قرار می‌گیرد. این سهم از مبلغ مربوط به شهرهای استان به نسبت کسر می‌شود.</p> <p>البته دو تفاوت مهم دیگر نیز در برنامه ششم نسبت به ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش‌افزوده وجود دارد: حذف پاداش سازمان امور مالیاتی و کاهش چشمگیر در سهم شهرک‌های صنعتی به دلیل انتقال آنها به جزء دوم.</p> <p>از طرف دیگر، بند «ب» ماده (۶) برنامه ششم توسعه عنوان داشته است که «در طول</p>	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>برنامه ششم جزء «۲» بند «ب» ماده مذکور در بخش مغایرت بر تبصره‌های «۱» و «۲» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده حاکم است.»</p> <p>در مقام ارزیابی نکات زیر قابل توجه است:</p> <p>الف) با توجه به اینکه نسبت جمعیت شهری به روستایی در استان‌های مختلف از ۵ درصد تا بالای ۵۰ درصد متغیر است، اختصاص سهمی یکسان (۳۰ درصد) به روستاها در همه استان‌ها کارآیی کمی دارد.</p> <p>ب) در مورد پاداش سازمان امور مالیاتی هیچ‌یک از دو رویکرد قانون مالیات بر ارزش افزوده و برنامه ششم قابل دفاع نیستند. زیرا مبتنی بر سازوکارهای انگیزشی کارآمدی وضع نشده‌اند. پیشنهاد مرکز پژوهش‌ها در این باره، در نسخه اصلاحی قانون مالیات بر ارزش افزوده ارائه خواهد شد.</p> <p>ج) در نسخه مصوب برنامه ششم، سهم ۵ درصد شهرک‌های صنعتی از جزء اول ماده (۳۹) به جزء دوم جایجا شده است. این امر باعث شده است که درآمدهای این نهاد کاهش شدیدی داشته و آن را با مشکلات متعددی مواجه کند. سناریوی پیشنهادی، این مشکل را رفع کرده است.</p> <p>سناریوی پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها، ۴۰ درصد منابع جزء اول ماده (۳۹) را به صورت شهری و ۶۰ درصد این منابع را به صورت ملی با اعمال معیارهای سرانه مصرف، جمعیت، میزان تأثیر از آلاینده‌های واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی مستقر در آنها و میزان کمتر توسعه‌یافتگی توزیع کرده است. حسن این سناریو این است که ضمن توجه به ماهیت محلی عوارض موضوع ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده، به کاستی‌های مورد اشاره در خصوص این نوع از توزیع نیز توجه کرده است. در این راستا، پیشنهاد توزیع ترکیبی ارائه شده است.</p>	

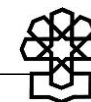

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>بر اساس جزء «۳» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی، معافیت واحدهای معدنی، صنعتی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال (شهرستان‌هایی که نرخ بیکاری آنها بالاتر از میانگین نرخ بیکاری کشور است)، به میزان معافیت‌های منظور شده در مناطق آزاد تجاری-صنعتی اعمال می‌شود.</p> <p>نرخ بیکاری به‌عنوان یک متغیر کلان اقتصادی که خود متأثر از عوامل متعددی است، معیار مناسبی جهت اعمال معافیت مالیاتی نیست و بر اساس تجارب دیگر کشورها، برای کاهش بیکاری از سیاست‌های معافیت مالیاتی استفاده نمی‌شود بلکه سیاست‌های دیگری را مانند مشوق‌های سرمایه‌گذاری، حمایت از کارآفرینان و ... در دستور کار خود قرار می‌دهند. بر همین اساس در قوانین و مقررات کشور نیز چنین حمایت‌هایی وجود دارد که از جمله آنها می‌توان به ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم اشاره کرد که علاوه بر سوق دادن سرمایه‌گذاری‌های مولد به سمت بخش‌های اولویت‌دار، حمایت از مناطق کمتر توسعه‌یافته نیز از اهداف این ماده است.</p> <p>از طرفی اجرای این ماده از قانون احکام دائمی، منجر به کاهش درآمد مالیاتی دولت می‌گردد که در حال حاضر با توجه به نیاز دولت به درآمد بیشتر، اجرای این ماده توصیه نمی‌شود.</p>	<p>و) ۳. مفاد جزء «۳» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه^۱ در سال ۱۳۹۷ مجرا نمی‌باشد.</p>
<p>تعیین ضریب ارزش افزوده برای گروه‌هایی از مؤدیان که در کشورهای دیگر از آن به‌عنوان مالیات بر ارزش افزوده ساده^۲ نام برده می‌شود، تنها برای کسب و کارهای کوچک با شرایط خاص قابل توجه است. چراکه استفاده از این روش، منجر به قطع شدن زنجیره کالا در فرآیند اخذ مالیات بر ارزش افزوده شده و اثر مالیات آبخاری بر جای خواهد گذاشت. به همین دلیل در بقیه کشورها سعی می‌کنند که این نوع مالیات بر ارزش افزوده را در حلقه آخر زنجیره اخذ نمایند.</p> <p>به‌عنوان نمونه اتحادیه اروپا به کشورهای عضو اجازه می‌دهد تا در مواردی که اعمال روند عادی</p>	<p>ز) سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده گروه‌هایی از مؤدیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده موضوع بند «ب» این تبصره را با اعمال ضریب ارزش افزوده فعالیت آن بخش تعیین نماید. مقررات این بند در خصوص دوره‌هایی که مالیات آنها قطعی نشده است، جاری خواهد بود. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.</p>

۱. معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیر برخوردار از اشتغال را به میزان معافیت‌های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اعمال کند. توسعه واحد و نیز تولید کالای جدید در این واحدها به میزان سهم خود مشمول این حکم می‌باشند.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>مالیات بر ارزش افزوده به بنگاه‌های کوچک به دلیل نوع فعالیت آنها دشوار می‌باشد، از سازوکارهای ساده شده مانند نرخ ثابت استفاده کند. البته این امر مشروط به آن است که درآمدهای وصولی کاهش پیدا نکند. در تمام کشورهای مذکور یک حد آستانه برای اخذ مالیات تعریف شده است و مؤدیانی که درآمد سالیانه آنها از این مقدار کمتر باشد، مشمول قانون نمی‌باشند.</p> <p>با توجه به اینکه تعیین این حد آستانه همه مشکلات اجرایی اخذ مالیات را حل نمی‌کند، راهکارهای دیگری نیز برای اجرای بهتر قانون و کاهش هزینه‌های اجرایی اخذ مالیات (چه برای نهاد مالیات‌ستان و چه برای مؤدیان) در نظر گرفته شده است. به عنوان مثال برای کسب و کارهای کوچکی که درآمد آنها مقدار کمی بالاتر از حد آستانه می‌باشد، برخی مشکلات اجرایی (از جمله دشوار بودن شناسایی زنجیره تولید) وجود دارد. برای حل این موضوع یک نرخ ثابت برای آنها تعیین می‌شود که مؤدی ملزم به پرداخت کردن مالیات خود براساس آن است، ولی از خریدار خود با همان نرخ استاندارد مالیات اخذ می‌کند و در اغلب موارد امکان تهاوتر مالیات خرید نیز برای وی وجود ندارد.</p> <p>مطالعه تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که وضع مالیات بر ارزش افزوده ساده شده مستلزم این است که مالیات برای کسب و کارهای کوچک و SMEها در حلقه آخر زنجیره اعمال شود.</p> <p>متأسفانه از آنجا که با توجه به سازوکارهای انگیزشی موجود، سازمان امور مالیاتی تنها به دنبال افزایش وصولی‌های خود آن هم در کوتاه مدت و با کمترین دردسر ممکن است، این مالیات به دستاویزی برای سازمان جهت افزایش وصولی‌های خود بدون شفاف کردن زنجیره ارزش افزوده تبدیل شده است. در بسیاری از موارد مشاهده شده است از کسب و کارهایی که درآمد سالیانه و فروش آنها بسیار بالا و قابل توجه است و یا کسب و کارهایی که در حلقه‌های میانی زنجیره تولید قرار</p>	

1. flat-rate
2. B2C

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>دارند و شناسایی حلقه‌های بعدی آنها نیز دشوار نمی‌باشد، از این روش برای اخذ مالیات استفاده شده است. بنابراین مشخص شدن مصادیق ضریب ساده شده و تعیین یک سقف برای آن به جهت دربرگرفتن کسب و کارهای کوچک ضروری به نظر می‌رسد.</p>	
<p>۱. در قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اجازه دریافت عوارض از واحدهای مسکونی و تجاری داده شده است که در بند پیشنهادی تنها به واحدهای مسکونی اشاره شده است.</p> <p>۲. با توجه به وجود حکم در قوانین دائمی، درج این بند ضرورتی ندارد و کافی است ارقام مربوطه در جداول بودجه درج شود.</p>	<p>ح) مطابق ماده (۱۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)^۱ به هریک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکین گاز مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) ریال و از هر واحد مسکونی مشترکین برق مبلغ یک هزار (۱۰۰۰) ریال اخذ و برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف برسانند. برای مشترکین روستایی، مبلغ فوق‌الذکر معادل پنجاه (۵۰) درصد خواهد بود.</p>
<p>۱. با توجه به حکم مقرر در ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه نیاز به درج مجدد آن در قانون بودجه نیست.</p> <p>۲. عبارت «به شرح توضیح ذیل آنها» در این بند، ابهام دارد و در صورتی که مصرف جدیدی را برای منابع موضوع قانون برنامه ششم اضافه کند، اصلاح قانون محسوب خواهد شد.</p>	<p>ط) دولت مکلف است بیست و هفت درصد (۲۷٪) از نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را پس از واریز به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف‌های ۱۱۰۵۱۲، ۱۱۰۵۱۳ و ۱۱۰۵۱۴ جدول شماره (۵) این قانون در موضوعات ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه^۲ از محل ردیف‌ها و جداول مربوطه به شرح توضیح ذیل آنها مطابق ردیف، هزینه نماید.</p>

۱. ماده (۱۲)- به هریک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط اجازه داده می‌شود مبلغی را که طبق قوانین بودجه سنواتی در قبوض گاز و برق برای هر واحد مسکونی و تجاری تعیین می‌گردد، اخذ و صرفاً جهت بیمه خسارات مالی و جانی اعم از فوت و نقص عضو و جبران هزینه‌های پزشکی ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و مسمومیت مشترکان شهری و روستایی و سکونتگاهی عشایری گاز و برق از طریق شرکت‌های بیمه با برگزاری مناقصه اقدام کنند.

۲. ماده (۹۴)- دولت مکلف است بیست و هفت درصد (۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه‌ها قرار می‌گیرد.

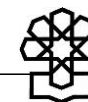
تبصره «۱»- این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌شود.

تبصره «۲»- پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.

تبصره «۳»- از مجموع عوارض و مالیات نه درصدی (۹٪) موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده، قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد.

تبصره «۴»- دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) این قانون را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان مطابق بودجه سنواتی پیش‌بینی و هزینه نماید.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>بهموجب موضوع جزء «۵» بند «۱۱» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور و جزء «ز» بند «۷» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹، نرخ مالیات بر درآمد حقوق در مورد کارکنان مشمول وزارتخانه‌ها و مؤسسات، شرکت‌ها و سایر دستگاه‌های دولتی موضوع مواد (۱)، (۲)، (۴) و قسمت اخیر ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، قضات، اعضای هیئت علمی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی پس از کسر معافیت‌های مقرر در قانون مالیات‌های مستقیم به نرخ مقطوع ده درصد (۱۰٪) و در مورد سایر حقوق‌گیران نیز پس از کسر معافیت‌های مقرر در این قانون تا مبلغ چهل‌ودو میلیون ریال (۴۲,۰۰۰,۰۰۰) به نرخ ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن به نرخ‌های مقرر در ماده (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد.</p> <p>همان‌طور که مشخص است در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ نهادهای عمومی غیردولتی از جمله کارکنان تأمین اجتماعی علاوه بر مالیات ۱۰ درصدی، نسبت به مازاد مبلغ چهل‌ودو میلیون ریال (۴۲,۰۰۰,۰۰۰) براساس ماده (۱۳۱) قانون مالیات‌های مستقیم مالیات پرداخت می‌کنند. حال هدف از بند «ی» تبصره «۶»، استرداد مالیات بیشتر از ۱۰ درصد کارکنان تأمین اجتماعی است که در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ پرداخت کرده‌اند.</p> <p>در این رابطه موارد ذیل شایسته ذکر است:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. با توجه به اینکه در بازه زمانی مذکور سازمان تأمین اجتماعی زیر بار نظام پرداخت هماهنگ حقوق نرفته است، اعمال مالیات هماهنگ با کارکنان دولتی برای آنها توجیهی ندارد. ۲. دلیل دیگر برای حذف این بند، گذشت بیش از ۷ سال از موضوع مذکور است و درواقع این بند مصداق عطف‌به‌ماسبق کردن است. پرداختن به این موضوع، پس از گذشت ۷ سال منطقی به نظر نمی‌رسد و می‌تواند مشکلات اجرایی زیادی را برای سازمان امور مالیاتی و حتی مؤدیان ایجاد کند. ۳. با توجه به دلیل اول به نظر می‌رسد که تصویب چنین مقرراتی که سالیان طولانی از آنها 	<p>ی) سازمان امور مالیاتی کشور موظف است مالیات بر درآمد حقوق کارکنان سازمان تأمین اجتماعی در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ موضوع جزء «ب» بند «۵» بند «۱۱» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور و جزء «ز» بند «۷» ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور را مطابق تبصره «۲» ماده (۵) لایحه قانونی سازمان تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۸ (ماده (۱۱۳) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴) همانند مستخدمین رسمی دولت به نرخ ده (۱۰) درصد محاسبه و دریافت نماید.</p>

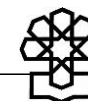
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>می‌گذرد، باعث می‌شود باب چنین مسائلی گشوده شود و فرهنگ نامناسبی را در بین گروه‌های مختلف اقتصادی ترویج دهد.</p> <p>۴. همان‌طور که بیان شد براساس بندهای قانون بودجه سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ کلیه نهادهای عمومی غیردولتی استثنا شده‌اند که یکی از آنها کارکنان تأمین اجتماعی است، لذا به نظر صحیح نمی‌رسد که صرفاً مالیات مازاد آنها مسترد شود چون یکی دیگر از این نهادها شهرداری‌ها هستند و آنها نیز می‌توانند این موضوع را مطالبه کنند.</p> <p>۵. استرداد مالیات‌های وصول شده به سهولت انجام نمی‌گیرد و مشکلات اجرایی زیادی را برای سازمان امور مالیاتی به دنبال دارد و موجب می‌شود رسیدگی به پرونده‌های اولویت‌دار سازمان از جمله پرونده‌های استرداد مالیات ارزش افزوده با تأخیر مواجه شود.</p>	<p>ک) مراجع صدور سند مکلفند رسید و یا گواهی پرداخت عوارض تا پایان سال را، قبل از تنظیم شناسنامه مالکیت وسیله نقلیه موضوع مواد (۴۲) و (۴۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده و همچنین رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال وسیله نقلیه مورد مبادله طبق جدول تنظیمی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌شود، از معامل یا موکل آن اخذ نماید.</p> <p>در صورتی که مؤدیان موضوع این حکم کپی یا اصل رسید پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این حکم را برای ارائه به دفاتر اسناد رسمی درخواست نمایند، مراجع صدور سند مکلفند پس از دریافت کپی از سند مذکور اصل آن را به مؤدی ارائه نماید.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>از طرفی فلسفه اخذ این نوع از مالیات مشخص نیست و موجب عدم شفافیت در حوزه نقل و انتقال خودرو شده است. به نظر می‌رسد اخذ مالیات بر اساس میزان آلاینده‌گی خودروها و همچنین ایمنی آنها از منظر قابل قبول‌تری پیروی می‌کند. بر همین اساس پیشنهاد می‌شود با توجه به مشکلات اجرایی که مالیات نقل و انتقال خودرو برای دستگاه‌های ذیربط علی‌الخصوص مجلس شورای اسلامی، نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی به وجود آورده است، این مالیات حذف شده و برای جبران درآمدهای از دست رفته و همچنین کاهش آلاینده‌گی، بهبود وضعیت محیط زیست و افزایش امنیت، مالیات آلاینده‌گی و ایمنی از وسایل نقلیه اخذ کند.</p>	
تبصره «۷»	
<p>هرچند محتوای حکم پیشنهادی مطلوب و مورد تأیید است، ولی در واقع اصلاحیه قانون دائمی ضمن بودجه است.</p>	<p>الف) در راستای اجرایی نمودن ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» در این ماده قانونی به عبارت «واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح و تغییر می‌یابد.</p>
<p>نکته مهم بند این است که در راستای حمایت از صادرکنندگان و استرداد حقوق گمرکی اخذ شده آمده، تعیین حداکثر زمان ممکن پس از رسیدگی و تأیید مدارک توسط گمرک و سایر دستگاه‌های اجرایی کشور به مدت پانزده روز و تعیین منبع تنخواه دریافتی از خزانه برای تسریع در پرداخت‌ها</p>	<p>ب) گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از تأیید اسناد مربوطه، نسبت به استرداد حقوق ورودی مواد و قطعات وارداتی که در کالاهای صادراتی مورد استفاده</p>

۱. ماده (۳۵) - وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان‌های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این‌گونه معادن پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه‌های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فرآورده‌های مواد معدنی و پژوهش‌های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح‌های نیمه‌تمام معدنی و کمک به بخش فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می‌شود.

فروش مواد معدنی مذکور قبل از واگذاری استخراج و فروش صرفاً از طریق بورس کالا یا مزایده مجاز است.

تبصره - معادن جدید که توسط سازمان‌های مذکور کشف می‌شوند پس از اخذ گواهی کشف طبق سازوکار فوق باید واگذار شوند.

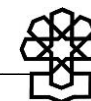

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>می‌باشد. این رویکرد می‌تواند منجر به تسهیل و تسریع در استرداد حقوق ورودی به صادرکنندگان شود. لازم به توضیح است که در موادی مشابه رد اضافه پرداختی‌ها از محل درآمد جاری براساس موضوع ماده (۱۳۵) قانون امور گمرکی مشخص گردیده است. بنابراین به دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن میزان صادرات از عین کالاهای وارداتی (به‌منظور درج در بودجه) و تخصیص دیر هنگام ردیف اعتباری مذکور و در نتیجه ایجاد نارضایتی صادرکنندگان، لازم است ترتیبات قانونی مناسب و شایسته‌ای برای رفع این مشکل مشخص گردد. هرچند ماده واحده پیشنهادی می‌تواند رافع بخشی از این مشکلات باشد اما مناسب‌تر است به‌جای منظور کردن تنخواه، مقرر شود منابع مورد نیاز برای استرداد از محل درآمدهای جاری گمرک تأمین شود.</p> <p>یکی دیگر از مواردی که در کنار استرداد حقوق ورودی می‌تواند مورد توجه قرار گیرد مربوط به استرداد هزینه‌های انبارداری موضوع تبصره «۲» ماده (۴۵) قانون امور گمرکی است. مطابق این تبصره، هزینه انبارداری مربوط به ماده (۴۵) یعنی معافیت صاحب کالا از پرداخت هزینه انبارداری در برخی موارد خاص قانونی از محل اعتباری که همه‌ساله در قانون بودجه به این منظور شناسایی می‌شود تأمین و توسط گمرک به مرجع تحویل‌گیرنده پرداخت می‌شود.</p>	<p>قرار گرفته‌اند، موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی^۱ و هزینه انبارداری موضوع تبصره «۲» ماده (۴۵) قانون امور گمرکی^۲ مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ظرف مدت پانزده روز، از محل تنخواه دریافتی از خزانه که تا پایان سال تسویه می‌نماید، اقدام نماید.</p>

۱. ماده (۶۶)- حقوق ورودی اخذ شده از عین کالای وارداتی که از کشور صادر می‌گردد و مواد، کالاهای مصرفی و لوازم بسته‌بندی خارجی به‌کار رفته یا مصرف شده در تولید، تکمیل یا بسته‌بندی کالای صادر شده با رعایت مقررات این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن با مآخذ زمان ورود کالا باید به صادرکننده مسترد گردد.
تبصره «۱»- کالاهایی که به‌منظور صادرات، به مناطق آزاد یا مناطق ویژه اقتصادی حمل می‌گردد چنانچه برابر قوانین و مقررات از این مناطق صادر شود مشمول مقررات استرداد می‌گردد.
تبصره «۲»- حقوق ورودی تسریع‌کننده‌ها (کاتالیست‌ها) که لازمه واکنش شیمیایی است مشمول استرداد می‌گردد ولی ابزارآلات و مواد روان‌کننده و همانند آن فقط به‌عنوان کمک در تولید کالای صادراتی مورد استفاده و مصرف قرار می‌گیرد شامل مقررات استرداد نیست.
تبصره «۳»- استرداد می‌تواند توسط اشخاص غیر از واردکننده کالاهای مذکور نیز درخواست شود.
تبصره «۴»- مهلت درخواست استرداد حقوق و عوارض ورودی مواد به‌کار رفته در کالاهای صادر شده سه سال از تاریخ امضای پروانه یا پته گمرکی و روز تسلیم تقاضای استرداد به گمرک ایران جزء این ایام محسوب نمی‌شود.
ماده (۶۷)- به‌منظور تسهیل شناسایی و انطباق کالا و مواد وارداتی به‌کار رفته در کالای صادراتی، صادرکننده باید همزمان با تسلیم اظهارنامه صادراتی، موضوع استرداد را با قید شماره پروانه ورودی مربوط به گمرک صدور اعلام کند و گمرک موظف است تشریفات ارزیابی کالای صادراتی را به‌طور کامل انجام دهد و نتیجه را در ظهر اظهارنامه صادراتی قید نماید.
تبصره- اسناد و مدارک مورد نیاز گمرک جهت انجام مراحل استرداد حقوق ورودی در آیین‌نامه اجرایی مشخص می‌گردد.
ماده (۶۸)- استرداد براساس ارزش گمرکی و مآخذ حقوق ورودی مندرج در اسناد گمرکی در زمان ورود محاسبه می‌شود. در صورتی که بخشی از وجوه دریافتی بابت ورود کالا توسط سازمان‌هایی غیر از گمرک وصول شود، گمرک مراتب را جهت استرداد به سازمان‌های مذکور اعلام می‌نماید. گمرک و سایر سازمان‌های وصول‌کننده باید همه‌ساله بودجه لازم برای استرداد را در بودجه سالانه منظور نمایند.
۲. تبصره «۲»- هزینه انبارداری موضوع این ماده جز در مواردی که مرجع تحویل‌گیرنده به هر دلیل قادر به تحویل کالا نباشد از محل اعتباری که همه‌ساله در قانون بودجه به این منظور پیش‌بینی می‌شود تأمین و توسط گمرک به مرجع تحویل‌گیرنده پرداخت می‌شود.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>۱. عبارت «وصول خالص هرگونه وجه دریافتی» در این بند ابهام دارد و مشخص نیست معیار «خالص» چیست و مرجع تشخیص آن کدام است.</p> <p>۲. علاوه بر این با توجه به تکلیفی که برای سال ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۲ مقرر می‌کند، با اصل سالیانه بودن بودجه مغایرت دارد.</p>	<p>ج) وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی از تاریخ ۱۳۹۱/۴/۲۷ تا ۱۳۹۲/۱۲/۲۸ براساس گزارش حسابرسی و همچنین درآمدهای حاصل از صدور مجوز توزیع دخانیات و حق انحصار دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی طی سال ۱۳۹۷ اقدام و وجوه مزبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند.</p>
<p>لازم است سقف مبلغ مورد نظر برای تسویه در یک ردیف مشخص در جداول درج شود. در غیر این صورت خلاف اصل پنجاه و دوم قانون اساسی خواهد بود.</p>	<p>د) به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و قیمت تمام شده فروش هر مترمکعب آب را (پس از تأیید سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان) با بدهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بهره‌برداری رسیده بخش آب وزارت نیرو موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه^۱ را به صورت جمعی - خرجی تسویه نماید.</p>
<p>باید رقم مذکور در این بند در جداول انعکاس داشته باشد در غیر این صورت، تسویه از طریق جمعی - خرجی هم با قانون اساسی مغایرت دارد. عدم درج رقم در جداول نیز با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی در تعارض است.</p>	<p>ه) به دولت اجازه داده می‌شود باقیمانده اعتباری که در سال ۱۳۸۵ و براساس مصوبه هیئت وزیران از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای افتتاح حساب پس‌انداز اینترنتی برای دانش‌آموزان و معلمان به شرکت مخابرات ایران اختصاص یافته و پس از واگذاری این شرکت، به‌عنوان بدهی شرکت مخابرات به وزارتخانه مذکور تسویه نگردیده را تا میزان یکصد و هشتاد و چهار میلیارد و ششصد و نود و سه میلیون و پانصد و ده هزار (۵۱۰،۰۰۰،۶۹۳،۱۸۴) ریال را با مطالبات شرکت مخابرات ایران از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به صورت جمعی - خرجی تسویه نماید.</p>

۱. ماده (۳۲) - وجوهی که از محل اعتبارات عمرانی جهت اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی به دستگاه‌های اجرایی مربوط پرداخت می‌شود به صورت وام خواهد بود. دستگاهی که بدین ترتیب وام دریافت می‌کند مکلف است اصل و بهره متعلق را طبق قرارداد منعقد با وزارت دارایی در سررسید مقرر به خزانه بپردازد.

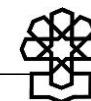
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
لازم است تا ارقام مربوطه در جداول و سقف بودجه منعکس شود. در غیر این صورت خلاف اصل پنجاه و دوم قانون اساسی است.	و) به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و شرکت ملی صنایع پتروشیمی بابت سهم آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط را با بدهی آنها به دولت بابت «مالیات» و «سود سهام» تا سقف چهار هزار میلیارد (۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به صورت جمعی - خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر نماید.
حکم غیر بودجه‌ای است.	ز) سازمان تأمین اجتماعی مکلف است تمامی سهم درمان از مجموع مأخذ کسر حق بیمه موضوع مواد (۲۸) و (۲۹) ^۱ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و سایر منابع مربوط را در حسابی نزد خزانه‌داری کل کشور با عنوان بیمه درمان تأمین اجتماعی متمرکز نماید. سازمان تأمین اجتماعی این منابع را طبق قانون تأمین اجتماعی هزینه کند

۱. ماده (۲۸) - منابع درآمد سازمان به شرح زیر می‌باشد:

۱. حق بیمه از اول مهرماه تا پایان سال ۱۳۵۴ به میزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن به‌عهد بیمه شده و هجده درصد به‌عهد کارفرما و سه درصد به‌وسیله دولت تأمین خواهد شد.
 ۲. درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان.
 ۳. وجوه حاصل از خسارات و جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون.
 ۴. کمک‌ها و هدایا.
- تبصره «۱» - از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه شده و کمک دولت کل حق بیمه به سه درصد مزد یا حقوق افزایش می‌یابد.
- تبصره «۲» - دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را به‌طور یکجا در بودجه سالانه کل کشور منظور و به سازمان پرداخت کند.
- تبصره «۳» - سازمان باید حداقل هر سه سال یک بار امور مالی خود را با اصول محاسبات احتمالی تطبیق و مراتب را به شورای عالی گزارش دهد.
- ماده (۲۹) - نه درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده (۲۸) این قانون حسب مورد برای هزینه‌های ناشی از موارد مذکور در بندهای «الف» و «ب» ماده (۳) این قانون تخصیص می‌یابد و بقیه به سایر تعهدات اختصاص خواهد یافت.
- تبصره - غرامت دستمزد ایام بیماری بیمه‌شدگان که از طرف کارفرما پرداخت نمی‌شود به‌عهد سازمان می‌باشد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۸»	
<p>حکم غیربودجه‌ای است.</p>	<p>الف) به دولت اجازه داده می‌شود برای اجرای عملیات تکمیل و احداث شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی، اجرای عملیات آب و خاک کشاورزی، احداث آب‌بندان‌ها، مرمت و بازسازی قنوت که توسط بخش‌های غیردولتی و تعاونی‌های تولیدی انجام می‌شود، تا هشتادوپنج (۸۵) درصد اعتبارات مورد نیاز را از محل طرح‌های ذیل برنامه‌های ۱۳۰۶۰۱۲۰۰۰ و ۱۳۰۷۰۰۲۰۰۰ به‌عنوان سهم کمک بلاعوض دولت هزینه نماید. سهم باقیمانده به‌عنوان سهم بهره‌برداران به‌صورت نقدی یا تأمین کارگر و یا نصب کنترهای هوشمند بر روی چاه‌های مجاز قابل پذیرش است.</p>
<p>با توجه به وجود قانون دائمی در این حوزه، نیاز به تصویب بند در قانون بودجه وجود ندارد. تنها باید ارقام ناشی از جریمه‌های موضوع این بند در جداول منعکس شود. علاوه بر این استفاده از منابع این بند در اموری غیر از آنچه در قانون دائمی پیش‌بینی شده، اصلاح قانون هوای پاک است.</p>	<p>ب) در اجرای ماده (۶) قانون هوای پاک^۱ مصوب سال ۱۳۹۶ مبنی بر الزام اعمال قانون خودروهای فاقد معاینه فنی از طریق متوقف نمودن و صدور قبض جریمه مطابق با قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، شهرداری تهران مکلف به اجرای طرح ناحیه کاهش آلودگی هوا (LEZ) می‌باشد. در این راستا، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است</p>

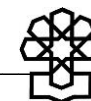
۱. ماده (۶) - به‌منظور اطمینان از صحت عملکرد خودرو در زمینه‌های فنی و ایمنی و کنترل آلاینده‌های هوا و صدا، انجام معاینه فنی کلیه وسایل نقلیه موتوری اعم از سبک، نیمه‌سنگین، سنگین، موتورسیکلت که توسط بخش‌های دولتی، عمومی و غیردولتی به‌کار گرفته می‌شوند، در دوره‌های زمانی منظم و توسط مراکز مورد تأیید سازمان الزامی است. تبصره «۱» - دوره معافیت انجام معاینه فنی، از زمان تولید، برای وسایل نقلیه شخصی و دولتی چهار سال و برای وسایل نقلیه عمومی یک سال تعیین می‌شود. راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی موظف است در صورتی‌که دارنده وسایل نقلیه موضوع این ماده با اتمام دوره معافیت یا انقضای اعتبار گواهی معاینه فنی از مراجعه به مراکز مجاز معاینه فنی و دریافت گواهی معاینه فنی خودداری نماید، ضمن متوقف نمودن خودرو، در ازای هر روز تردد بدون گواهی مذکور، نسبت به صدور قبض جریمه مطابق با قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی جهت دارنده خودرو اقدام نماید. تبصره «۲» - در صورتی‌که متصدیان و کارکنان مراکز مجاز معاینه فنی و یا مأموران و ناظران بر عملکرد آنان، برخلاف مقررات موضوع این ماده، اقدام به صدور گواهی معاینه فنی نمایند به حداکثر مجازات جرم صدور گواهی خلاف واقع، موضوع ماده (۵۴۰) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۲/۲ و اصلاحات و الحاقات بعدی) محکوم می‌شوند. تبصره «۳» - مراکز معاینه فنی که از ضوابط تاسیس، فعالیت و تعرفه انجام معاینات مربوط تخلف نمایند با اعلام سازمان، وزارت کشور یا وزارت راه و شهرسازی به جزای نقدی درجه ۶ موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محکوم و در صورت تکرار تخلف حسب مورد به تعلیق پروانه فعالیت از یک ماه تا یک سال و یا لغو دائم پروانه فعالیت محکوم می‌شوند. وجوه حاصل از اجرای این ماده پس از واریز به خزانه در چارچوب قوانین بودجه سنواری جهت ساماندهی، آموزش و ارتقای نظارت بر مراکز معاینه فنی توسط سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای به مصرف می‌رسد. تبصره «۴» - نرخ بهای خدمات صدور گواهی معاینه فنی موضوع این ماده توسط وزارتخانه‌های کشور و راه و شهرسازی تعیین و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. تبصره «۵» - صدور گواهی معاینه فنی وسایل نقلیه ریلی، هوایی و دریایی براساس استانداردها و ضوابط سازمان‌های بین‌المللی مرتبط توسط دستگاه اجرایی ذیربط انجام می‌گیرد و مسئولیت کنترل و نظارت بر گواهی‌نامه مذکور برعهده سازمان است. تبصره «۶» - فروشندگان خودرو مکلفند در هنگام انجام معامله، نسبت به ارائه گواهی معتبر معاینه فنی اقدام نمایند.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	مطابق قانون نسبت به جریمه متخلفین اقدام نماید. مبالغ وصولی جریمه‌های صادر شده به ردیف درآمد عمومی ۱۶۰۱۸۳ نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد تا از محل اعتبار ردیف ۴۹ - ۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در جهت کاهش آلودگی هوا و توسعه و بهره‌برداری حمل‌ونقل عمومی به شهرداری تهران اختصاص یابد.
تبصره «۹»	
اولاً عملکرد این بند که ظرف سال‌های اخیر تکرار شود باید بررسی شود ثانیاً باید بررسی شود که آیا این اجازه منجر به انتقال بدهی بانکی دانشگاه‌ها برعهده دولت نشود و در نتیجه بدهی دولت به بانک‌ها افزایش پیدا نکند. به‌علاوه لازم است پیش از تصمیم‌گیری در مورد این بند، میزان بدهی‌های پیشین دانشگاه‌ها مشخص شود.	الف) به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارک‌های علم و فناوری اجازه داده می‌شود تا سقف عملکرد درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۶ نسبت به اخذ تسهیلات از بانک‌ها اقدام کنند و در جهت تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود و احداث خوابگاه‌های متاهلین موضوع بند «پ» ماده (۱۰۳) قانون برنامه ششم توسعه کشور استفاده نمایند و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند. صندوق‌های رفاه دانشجویان مکلفند نسبت به پیش‌بینی اعتبار لازم در فعالیت‌های خود به‌منظور پرداخت یارانه سود و کارمزد احداث خوابگاه‌های متاهلین اقدام نمایند.
این حکم ماهیت غیربودجه‌ای دارد و با اصل پنجاه‌ودوم قانون اساسی مغایر است. میزان درآمدها و منابع این بند مشخص نیست. علاوه بر این باید مشخص شود که این بند چه قوانینی را اصلاح می‌کند.	ب) از ابتدای سال ۱۳۹۷ کلیه منابع و درآمدهای وزارت آموزش و پرورش، ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها اختصاصی می‌شود.
با توجه به اینکه وجوه اداره شده پرداختی از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۶ از محل وجوه عمومی بوده است، اختصاصی کردن این منابع مخالف اصل عدم تخصیص در بودجه‌ریزی است. همچنین باید رقم این وجوه که در حقیقت بدهی صندوق به دولت محسوب می‌شود روشن شود.	ج) صد درصد (۱۰۰٪) وجوه اداره شده پرداختی از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۶ به صندوق رفاه دانشجویان وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به‌عنوان کمک جهت افزایش منابع مالی صندوق‌های رفاه دانشجویی تلقی می‌شود. وجوه حاصل از بازپرداخت وام‌های مذکور و همچنین سایر منابع ناشی از فعالیت‌های صندوق تا سقف یازده هزار و سیصد میلیارد (۱۱،۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال پس از واریز به خزانه‌داری کل در قالب درآمد اختصاصی برای پرداخت مجدد به دانشجویان به مصرف می‌رسد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>به نظر می‌رسد این حکم از طریق اختیارات هیئت عامل صندوق رفاه دانشجویی قابل تحقق است.</p>	<p>د) مازاد هزینه تحصیلی دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور نسبت به اعتبارات مندرج در این قانون در قالب وام از طریق صندوق رفاه دانشجویان در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. اقساط وام‌های مذکور پس از فراغت از تحصیل و اشتغال به کار افراد، پرداخت می‌شود. دانشجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی مزبور در اولویت دریافت وام می‌باشند.</p>
	<p>ه) به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود به منظور ساماندهی و بهینه‌سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره‌برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان و تصویب کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران^۱ صورت می‌گیرد و از پرداخت کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، اخذ گواهی بهره‌برداری، احداث، تخریب و بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می‌باشد.</p>
<p>حکم غیربودجه‌ای است و اثری بر منابع و مصارف بودجه ندارد.</p>	<p>و) کاهش اعتبارات برنامه‌های پژوهشی توسط دستگاه‌های اجرایی، ممنوع است.</p>
<p>این بند اصلاح قانون دائمی است و جایگاه آن در بودجه نیست.</p>	<p>ز) به منظور ارتقای شاخص‌های علمی، پژوهشی و فناوری، اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور قابل اختصاص به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پارک‌های علم و فناوری مستقر در استان است.</p>

۱. ماده (۵) - بررسی و تصویب طرح‌های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان یا فرمانداری کل به وسیله کمیسیون ریاست استاندار یا فرماندار کل و به عضویت رئیس انجمن شهرستان و شهردار و نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر و آبادانی و مسکن و نماینده مهندس مشاور تهیه‌کننده طرح انجام می‌شود. آن قسمت از نقشه‌های تفصیلی که به تصویب انجمن شهر برسد برای شهرداری لازم‌الاجرا خواهد بود. تغییرات نقشه‌های تفصیلی اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد باید به تأیید شورای عالی شهرسازی برسد.
 تصره - شهرداری پایتخت از شمول این ماده همچنین طرح‌های تفصیلی موضوع بند «۳» ماده (۴) و بند «۴» ماده مذکور مستثنا خواهد بود.

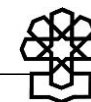

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>ح) در راستای اجرای بند «ب» ماده (۶۴) قانون برنامه ششم توسعه^۱ مبنی بر اختصاص حداقل یک درصد از اعتبارات هزینه‌ای تخصیص یافته (به‌استثنای فصول یک و شش) به امور پژوهشی و توسعه فناوری، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مجاز است اعتبارات موضوع این ماده را از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای استان (به‌استثنای ادارات کل آموزش و پرورش استان)، کسر و با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی استانی و براساس اولویت‌ها و سیاست‌های پژوهشی مصوب و نیازهای استان و در چارچوب دستورالعمل ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور (که با هماهنگی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین می‌گردد) برای امور پژوهشی و توسعه فناوری به دستگاه‌های اجرایی استانی تعیین شده توسط آن شورا اختصاص دهد.</p>
تبصره «۱۰»	
<p>قانونگذاری ضمن بودجه است و لازم است در قالب قانون دائمی به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.</p>	<p>الف) شرکت‌های بیمه‌ای مکلفند مبلغ دو هزار و هفتصد و پنجاه میلیارد (۲,۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکت‌ها تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به‌صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی در اختیار سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان اورژانس کشور قرار می‌گیرد تا در امور منجر به کاهش تصادفات مندرج در ردیف‌های مربوط به این دستگاه‌ها در جدول شماره (۷) این قانون هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این تبصره است. وجوه واریزی شرکت‌های</p>

۱. ب) کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و دستگاه‌های موضوع ماده (۵۰) قانون الحاق موادک به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، یک درصد (۱٪) از اعتبارات تخصیص یافته هزینه‌ای به‌استثنای فصول (۱) و (۶) و در مورد شرکت‌های دولتی از هزینه‌های غیرعملیاتی را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری هزینه کنند.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>بیمه موضوع این تبصره به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود. سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور، نیروی انتظامی و سازمان اورژانس کشور موظفند گزارش عملکرد خود را هر سه ماه یکبار از نحوه هزینه وجوه مذکور به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش نمایند.</p>
<p>با توجه به وجود قانون دائمی و همچنین پیش‌بینی ردیف هزینه‌ای، تصویب این بند در تبصره‌های بودجه ضرورت ندارد.</p>	<p>ب) به‌منظور تهیه و اجرایی نمودن طرح جامع کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی (موضوع ماده (۸۰) قانون برنامه ششم توسعه) اعتبارات ردیف ۲۲ - ۵۵۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون، به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با تأیید شورای اجتماعی کشور صرف اقدامات اجرایی طرح فوق می‌گردد.</p>
<p>منابع و مصارف این حکم در جداول بودجه بازتاب ندارد. گفتنی است ردیف ۵۵۰۰۴۳ جدول شماره ۹ لایحه مربوط به کمک برای پرداخت مستمری است و ارتباطی با این حکم ندارد.</p>	<p>ج) وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است از طریق سازمان خصوصی‌سازی آن قسمت از سهام و دارایی‌های متعلق به مؤسسه صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد که کنترلی بوده و یا زیان‌ده و کم‌بازده می‌باشند را مطابق مقررات مربوط به قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی به فروش برساند و منابع حاصله را در اختیار صندوق مذکور قرار دهد. دولت موظف است از منابع حاصله از واگذاری سهام و دارایی‌های مذکور و اجرای بند «پ» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه^۱ تعهدات مالی صندوق مزبور بابت خرید سهام غیرمدیریتی (کمتر از پنج درصد) که از طریق سازمان خصوصی‌سازی عرضه شده و یا می‌شود را تهاتر و تسویه نماید.</p>
	<p>د) به شرکت‌های تابعه و وابسته وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود تا مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال منافع ناشی از بهره‌برداری زمین‌های در اختیار را بدون انتقال مالکیت در قالب قراردادهای</p>

۱. پ) مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها- از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد.

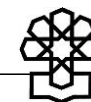

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>مدیریت دارایی در اختیار بانکها و یا شرکت های تأمین سرمایه قرار دهد تا با استفاده از منابع خود و براساس اهداف قانون برنامه ششم توسعه و براساس طرح های مصوب، اقدام به ایجاد مستحدثات نمایند. مستحدثات ایجاد شده توسط طرف قرارداد و براساس قرارداد فروخته و پس از جبران اصل و منافع آن مطابق قرارداد مبادله شده، الباقی در اختیار بانک قرار گیرد. آیین نامه اجرایی این بند با همکاری وزارتخانه های راه و شهرسازی، امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.</p>
<p>حکمی غیربودجه ای بوده و در قالب مصوب هیئت وزیران هم قابل تحقق است. علاوه بر این بر منابع و مصارف بودجه نیز تأثیری ندارد.</p>	<p>هـ) در مورد آرای حل اختلاف مراجع و دستگاه های اجرایی که در اجرای اصول یکصدوسی و چهارم و یکصدوسی و نهم قانون اساسی و یا در اجرای قوانین و مقررات مربوط صادر می شود چنانچه به هر دلیل دستگاه اجرایی ذیربط از اجرای تصمیم مرجع حل اختلاف خودداری نماید، علاوه بر برخورد قانونی با مستنکف یا مستنکفین در چارچوب قانون رسیدگی به تخلفات اداری، سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق رأی مرجع مذکور، حداکثر ظرف هجده (۱۸) ماه از تاریخ وصول رأی، بدون الزام به رعایت محدودیت های جابجایی در بودجه تملک دارایی های سرمایه ای و هزینه ای، از اعتبارات بودجه سنواتی دستگاه، مبلغ مربوطه را کسر و به اعتبارات دستگاه اجرایی ذینفع اضافه می نماید. در خصوص شرکت های دولتی و یا مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، اجرای تکلیف مذکور از محل حساب شرکت ها و مؤسسات انتفاعی یاد شده نزد خزانه برعهده وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) می باشد.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱۱»	
<p>۱. با بررسی جریان ورودی و خروجی صندوق، مشخص می‌گردد که صندوق در سه سال نیمی از منابع ورودی خود را مصرف کرده و با استفاده از سرمایه‌گذاری منابع خود، در حال حاضر رقمی بالغ بر ۶ هزار میلیارد تومان دارای منابع مازاد می‌باشد.</p> <p>۲. بسیاری از افراد معسر نیازمند، در انتظار پرداخت مبلغ تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر با اولویت زنان معسر و مواردی می‌باشند که پرداخت خسارات برعهده بیت‌المال یا دولت است و عدم پرداخت این مبلغ به توجه به توان بالای صندوق منجر به آسیب‌های اجتماعی می‌گردد. این درحالی است که در سال ۱۳۹۵ در حدود ۷ درصد و در سال ۱۳۹۶ تا زمان فعلی در حدود ۴ درصد از منابع اختصاص داده شده برای صندوق وصول شده است. بنابراین میزان عملکرد این ماده بسیار ناچیز می‌باشد.</p> <p>۳. با توجه به تأمین منابع صندوق از بندهای مختلف حاصل از ماده (۲۴)، دیگر نیازی به منحصر کردن منابع دیه معسرین به منابع مذکور در پیشنهاد دولت در لایحه بودجه ۱۳۹۷ (بندهای «ث» و «ج» ماده (۲۴) نمی‌باشد. مکانیسم مشخصی در تفکیک درآمدهای بند «ج» با عنوان بیست درصد (۲۰٪) از کل هزینه‌های دادرسی و جزای نقدی وصولی توسط قوه قضائیه وجود ندارد.</p>	<p>الف)</p> <p>۱. به‌منظور تأمین کسری اعتبارات دیه محکومان معسر با اولویت زنان معسر و مواردی که پرداخت خسارات برعهده بیت‌المال یا دولت باشد، وزیر دادگستری مجاز است با تصویب هیئت نظارت صندوق تأمین خسارت‌های بدنی حداکثر تا سه هزار و پانصد میلیارد (۳،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از منابع درآمد سالانه موضوع بندهای «ث» و «ج» ماده (۲۴) قانون بیمه اجباری^۱ خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ را از محل اعتبارات ردیف ۴-۱۱۰۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون دریافت و هزینه کند. مدیرعامل صندوق مزبور مکلف است با اعلام وزیر دادگستری مبلغ یاد شده را به نسبت در مقاطع سه‌ماهه در اختیار وزارت دادگستری قرار دهد.</p> <p>۲. دعاوی راجع به حفظ بیت‌المال به‌ویژه در پرونده‌های مربوط به مطالبه دیه از بیت‌المال، اراضی و اموال دولتی و عمومی از پرداخت هزینه دادرسی در مراحل مختلف معاف است.</p>

۱. ماده (۲۴)- منابع مالی صندوق به شرح زیر است:

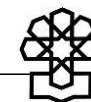
الف) هشت درصد (۸٪) از حق بیمه اجباری موضوع این قانون بر مبنای نرخنامه مذکور در تبصره «۳» ماده (۱۸) این قانون
 ب) مبلغی معادل حداکثر یک سال حق بیمه اجباری که از دارندگان وسیله نقلیه‌ای که از انجام بیمه موضوع این قانون خودداری کنند وصول می‌شود.
 میزان مبلغ مذکور، نحوه وصول، تخفیف، تقسیط و بخشودگی آن به پیشنهاد بیمه مرکزی به تصویب مجمع عمومی صندوق می‌رسد.
 پ) مبالغ بازپافتی از مسیبان حوادث، دارندگان وسایل نقلیه، بیمه‌گران و سایر اشخاصی که صندوق پس از جبران خسارت زیان‌دیدگان مطابق مقررات این قانون حسب مورد دریافت می‌کند.
 ت) درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری وجوه صندوق با رعایت ماده (۲۷) این قانون
 ث) بیست درصد (۲۰٪) از جریمه‌های وصولی راهنمایی و رانندگی در کل کشور
 ج) بیست درصد (۲۰٪) از کل هزینه‌های دادرسی و جزای نقدی وصولی توسط قوه قضائیه و تعزیرات حکومتی
 چ) جریمه‌های موضوع بند «پ» ماده (۴)، ماده (۲۴) و بند «ت» ماده (۵۷) این قانون
 ح) کمک‌های اعطایی از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور																		
<p>قانونگذاری است و جایگاه آن در قانون بودجه نیست. به دلیل اینکه در چند سال اخیر تکرار شده است، پیشنهاد می شود با در نظر گرفتن ملاحظات اجتماعی مربوطه در جایگاه قانونی خود مصوب شود.</p>	<p>ب) به دولت اجازه داده می شود کلیه مشمولان خدمت وظیفه عمومی که بیش از هشت سال غیبت دارند را با پرداخت جریمه مدت زمان غیبت به صورت نقد و اقساطی که تا پایان سال ۱۳۹۷ تسویه می شود، معاف کند.</p> <p>تمام درآمدهای حاصل از اعطای معافیت های مشمولان مذکور به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۵۰۱۲۸ نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود و تا سقف سیزده هزار و پانصد میلیون (۱۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در قالب ردیف ۲۳- ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به صورت مساوی به ردیف های ذیربط تقویت بنیه دفاعی نیروهای مسلح مطابق موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور اختصاص می یابد.</p> <p>میزان جریمه مشمولان غایب برای صدور کارت معافیت نظام وظیفه به شرح جدول زیر می باشد:</p> <table border="1" data-bbox="1153 837 1960 1329"> <thead> <tr> <th data-bbox="1153 837 1534 938">پایه ریالی جریمه مشمولان غایب</th> <th data-bbox="1534 837 1960 938">مدرک تحصیلی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1153 938 1534 986">۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 938 1960 986">زیر دیپلم</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 986 1534 1034">۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 986 1960 1034">دیپلم</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1034 1534 1082">۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1034 1960 1082">فوق دیپلم</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1082 1534 1129">۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1082 1960 1129">لیسانس</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1129 1534 1177">۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1129 1960 1177">فوق لیسانس</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1177 1534 1225">۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1177 1960 1225">دکترای عمومی علوم پزشکی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1225 1534 1273">۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1225 1960 1273">دکترای تخصصی غیر علوم پزشکی</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1153 1273 1534 1329">۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال</td> <td data-bbox="1534 1273 1960 1329">دکترای تخصصی رشته های علوم پزشکی و بالاتر</td> </tr> </tbody> </table>	پایه ریالی جریمه مشمولان غایب	مدرک تحصیلی	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	زیر دیپلم	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دیپلم	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	فوق دیپلم	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	لیسانس	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	فوق لیسانس	۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای عمومی علوم پزشکی	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی غیر علوم پزشکی	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی رشته های علوم پزشکی و بالاتر
پایه ریالی جریمه مشمولان غایب	مدرک تحصیلی																		
۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	زیر دیپلم																		
۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دیپلم																		
۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	فوق دیپلم																		
۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	لیسانس																		
۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	فوق لیسانس																		
۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای عمومی علوم پزشکی																		
۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی غیر علوم پزشکی																		
۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	دکترای تخصصی رشته های علوم پزشکی و بالاتر																		

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>۱. به‌ازای هر سال غیبت مازاد بر هشت سال، ده درصد (۱۰٪) به مبالغ جریمه پایه اضافه و مدت غیبت بیش از ۶ ماه، یک‌سال محسوب می‌شود.</p> <p>۲. برای مشمولان متأهل، پنج درصد (۵٪) و برای مشمولان دارای فرزند نیز به‌ازای هر فرزند، پنج درصد (۵٪) از مجموع مبلغ جریمه کسر می‌شود.</p> <p>۳. مشمولان غایبی که به‌صورت اقساطی و یا نقدی برای صدور کارت پایان خدمت اقدام نموده‌اند، می‌توانند گواهی‌نامه رانندگی اخذ نمایند.</p> <p>۴. فرزندان ایثارگران مشمول ماده (۴۵) قانون خدمت وظیفه عمومی علاوه بر امتیاز مذکور در این ماده مشروط به عدم غیبت آنها و نیز انجام خدمت وظیفه عمومی پدر آنان با هر مقطع تحصیلی، مشمول ردیف اول جدول با اعمال پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف می‌شوند.</p> <p>۵. مشمولان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف بهره‌مند می‌شوند.</p>
<p>می‌توان با اصلاح جدول مربوطه، هدف این حکم را تأمین کرد و نیاز به قانونگذاری وجود ندارد.</p>	<p>ج) پنج درصد (۵٪) از اعتبار ردیف هزینه‌های ۲۳ - ۵۳۰۰۰۰ جهت آموزش‌های مهارتی پرسنل وظیفه در پادگان‌ها به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای اختصاص یابد.</p>
<p>با توجه به وجود ماده (۲۱) قانون بیمه اجباری شخص ثالث، این حکم که مصارفی را بر مصارف مقرر در ماده (۲۱) افزوده، اصلاح قانون دائمی محسوب می‌شود. علاوه بر این با توجه به اینکه ردیف ۱۱۰۰۰۰-۲ مربوط به اعتبارات اجرای ماده (۲۱) قانون بیمه اجباری است، ردیف حکم پیشنهادی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در جداول پیش‌بینی نشده است و لازم است جداول بر این اساس اصلاح شود.</p>	<p>د) صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مکلف است دیه زندانیان حوادث رانندگی که به‌دلیل محدودیت سقف تعهدات شرکت‌های بیمه و صندوق مذکور در زندان به‌سر می‌برند و قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵/۲/۲۰ زندانی شده‌اند را تأمین نماید تا پس از معرفی ستاد دیه کشور به‌صورت بلاعوض نسبت به آزادی آنها اقدام کند.^۱</p>

۱. ماده (۲۱) - به‌منظور حمایت از زیان‌دیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه، خسارت‌های بدنی وارد به اشخاص ثالث که به‌علت فقدان یا انقضای بیمه‌نامه، بطلان قرارداد بیمه، شناخته نشدن وسیله نقلیه مسبب حادثه، کسری پوشش بیمه‌نامه ناشی از افزایش مبلغ ریالی دیه یا تعلیق یا لغو پروانه فعالیت شرکت بیمه یا صدور حکم توقف یا ورشکستگی بیمه‌گر موضوع ماده (۲۲) این قانون، قابل پرداخت نباشد، یا به‌طور کلی خسارت‌های بدنی که خارج از تعهدات قانونی بیمه‌گر مطابق مقررات این قانون است به‌استثنای موارد مصرح در ماده (۱۷)، توسط صندوق مستقلی به‌نام «صندوق تأمین

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>رویه عملیاتی اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه ششم نیازمند حکم بودجه‌ای نیست و با توجه به تفاوت حکم پیشنهادی با ماده مذکور در قانون برنامه ششم، این حکم اصلاح قانون برنامه محسوب می‌شود.</p>	<p>ه) در راستای اجرای ماده (۱۱۰) قانون برنامه ششم توسعه^۱ نیروهای مسلح مکلفند کمک‌هزینه مسکن کارکنان ساکن در خانه‌های سازمانی را از حقوق ماهیانه آنان کسر و به حساب خزانه‌داری کل واریز کنند. دولت مکلف است وجوه واریزی را در ردیف‌های نیروهای مسلح برای هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی تخصیص و پرداخت نماید.</p>
<p>از عبارت «در صورت پرداخت» تا پایان «بخشیده می‌شود» ماهیت قانونگذاری ضمن بودجه دارد.</p>	<p>و) در صورت پرداخت و تسویه حساب قبوض جریمه‌های رانندگی توسط مالکان خودرو تا پایان آذرماه ۱۳۹۷، جریمه دیرکرد ناشی از عدم پرداخت تا پایان سال ۱۳۹۶ بخشیده می‌شود. مبلغ وصولی از این محل به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۵۰۱۲۳ جدول شماره (۵) این قانون واریز می‌شود و در ردیف‌های ذیربط به مصرف می‌رسد.</p>
<p>به دلیل آنکه در بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه اعطا و وضع هرگونه معافیت مالیاتی جدید ممنوع شده است، این بند از تبصره با قانون مذکور در تناقض است. ضمن اینکه این بند برخلاف تبصره ماده (۱۴۹) قانون مالیات‌های مستقیم بوده و می‌تواند موجب فتح باب درخواست اعمال استثنا برای سایر شرکت‌ها نیز شود. شایان ذکر است که فارغ از نگاه قانونی، از نگاه اقتصادی این بند از تبصره «۱۱» فاقد ایراد است.</p>	<p>ز) به شرکت پشتیبانی و نوسازی هلیکوپترهای ایران به عنوان زیرمجموعه سازمان صنایع هوایی نیروهای مسلح اجازه داده می‌شود قطعات یدکی بالگردهای موجود در انبارهای متعلقه را به بهای روز تجدید ارزیابی نموده و مابه‌التفاوت این تجدید ارزیابی، ظرف یک سال به حساب افزایش سرمایه شرکت یاد شده منظور گردد و بدون تعلق هرگونه مالیات در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت برساند.</p>

خسارت‌های بدنی» جبران می‌شود.

تبصره «۱»- میزان تعهدات صندوق برای جبران خسارت‌های بدنی معادل مبلغ مقرر در ماده (۸) با رعایت تبصره ماده (۹) و مواد (۱۰) و (۱۳) این قانون است.

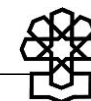
تبصره «۲»- تشخیص موارد خارج از تعهد بیمه‌گر مطابق مقررات این قانون، برعهده شورای عالی بیمه است.

تبصره «۳»- صندوق مکلف است هر ۶ ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به کمیسیون اقتصادی مجلس ارائه کند.

۱. ماده (۱۱۰)- دولت مکلف است هر سال در بودجه سنواتی، کمک‌هزینه مسکن کارکنان نیروهای مسلح (نظامی و انتظامی) ساکن در خانه‌های سازمانی را پس از کسر از دریافتی آنان به حساب مخصوصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند و معادل وجوه واریز شده به حساب ردیف‌های بودجه‌ای نیروهای مسلح را برای تأمین هزینه‌های تعمیر و نگهداری خانه‌های سازمانی در طول اجرای این قانون پیش‌بینی و واریز نماید.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱۲»	
<p>در سال ۱۳۹۰ قانون حذف تبصره «۳» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲ در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید تا به موجب آن، تفاوت تطبیق مقامات موضوع تبصره مزبور حذف شود. تبصره «۳» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری اشعار می‌داشت: «مقامات مذکور در این ماده که حداقل دو سال در پست‌های مدیریتی سیاسی انجام وظیفه نموده یا بنمایند پس از تصدی مقام در صورتی که به سمت پایین‌تری منصوب شوند، چنانچه حقوق ثابت و فوق‌العاده مستمر آنها در مسئولیت جدید از هشتاد درصد (۸۰٪) حقوق ثابت و فوق‌العاده مستمر وی در پست قبلی کمتر باشد به میزان مابه‌التفاوت تا (۸۰٪) را تفاوت تطبیق دریافت خواهند کرد. این تفاوت تطبیق با ارتقاهای بعدی (عوامل شغل، شاغل و فوق‌العاده‌ها) مستهلک می‌گردد و این مابه‌التفاوت در محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه نیز ملاک عمل خواهد بود». از آنجا که تلقی حقوق مادام‌العمر از این تبصره صورت پذیرفته بود این تبصره در سال ۱۳۹۰ حذف شد. اما همان سال در ماده (۸۱) قانون بودجه کل کشور حکمی در تقابل با قانون حذف تبصره «۳» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری گنجانده شد تا به تبع آن نه تنها دولت مکلف به پرداخت تفاوت تطبیق مقامات بماند، بلکه این تفاوت تطبیق از قید مستهلک شدن نیز مبری باشد و هر ساله این حکم تا سال ۱۳۹۵ تکرار شد. در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور، سهواً یا عمدتاً با جابجایی ویرگول در عبارت اخیر بند «الف» تبصره «۱۲» قانون^۳، نه تنها پرداخت تفاوت تطبیق استمرار</p>	<p>الف) افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل هیئت علمی، کارکنان کشوری و لشگری و قضات به‌طور جداگانه توسط دولت در این قانون انجام می‌گیرد به نحوی که تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸)^۱ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ در حکم حقوق، بدون تغییر باقی بماند.</p>

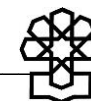
۱. ماده (۷۸) - در دستگاه‌های مشمول این قانون کلیه مبانی پرداخت خارج از ضوابط و مقررات این فصل به استثنای پرداخت‌های قانونی که در زمان بازنشسته شدن یا از کارافتادگی و یا فوت پرداخت می‌گردد و همچنین برنامه کمک‌های رفاهی که به‌عنوان پارانه مستقیم در ازای خدماتی نظیر سرویس رفت‌وآمد، سلف‌سرویس، مهدکودک و یا سایر موارد پرداخت می‌گردد، با اجرای این قانون لغو می‌گردد.
- تبصره - در صورتی که با اجرای این فصل، حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مشمول کسور بازنشستگی هر یک از کارمندان که به موجب قوانین و مقررات قبلی دریافت می‌نمودند کاهش یابد، تا میزان دریافتی قبلی، تفاوت تطبیق دریافت خواهند نمود و این تفاوت تطبیق ضمن درج در حکم حقوقی با ارتقاهای بعدی مستهلک می‌گردد. این تفاوت تطبیق در محاسبه حقوق بازنشستگی یا وظیفه نیز منظور می‌گردد.
۲. ماده واحده - به موجب این قانون تبصره «۳» ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ حذف می‌شود.
۳. افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل هیئت علمی، کارکنان کشوری و لشگری و قضات به‌طور جداگانه توسط دولت در این قانون انجام می‌گیرد به نحوی که تفاوت تطبیق موضوع مواد (۷۱) و (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ در حکم حقوق ثابت، باقی بماند.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>یافت، امکان افزایش آن همانند سایر مؤلفه‌های حقوق ثابت نیز فراهم گردید. پس از بروز این وضعیت و اطلاع قانونگذار از آن، برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ارائه طرح اصلاح بند «الف» تبصره «۱۲» قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور (به شماره ثبت ۳۳۱) حذف پرداخت تفاوت تطبیق مقامات را پیشنهاد داده‌اند. پس از ارائه طرح از سوی نمایندگان، دولت نیز با اطلاع از این موضوع با اعمال اصلاحات لازم در بند «الف» تبصره «۱۲» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور این مشکل را مرتفع و مجوز پرداخت تفاوت تطبیق به مقامات را از قانون بودجه حذف کرده است. هرچند برخی ابهامات در نگارش متن وجود دارد که باید مورد اصلاح قرار گیرد.</p>	
<p>در مورد فروش اموال و دارایی‌های غیرمنقول مازاد ترتیبات و ضوابط در قوانین و مقررات مختلف پیش‌بینی شده و نیاز به تکرار آن وجود ندارد. در مورد نحوه مصرف وجوه حاصله نیز درج اعتبارات در جداول کفایت می‌کند.</p>	<p>ب) دستگاه‌های اجرایی مجاز می‌باشند از محل فروش اموال و دارایی‌های غیرمنقول مازاد در اختیار خود به استثنای انفال و اموال دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری و موارد مصداق مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی پس از واریز به درآمد عمومی نسبت به بازخرید کارکنان مازاد رسمی و غیررسمی و پرداخت پاداش پایان خدمت به افرادی که براساس قانون، بازخرید یا بازنشسته می‌شوند، از محل اعتبار ردیف ۳۶-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون مطابق آیین‌نامه اجرایی که توسط سازمان‌های «برنامه و بودجه کشور» و «اداری و استخدامی» و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اقدام نمایند.</p>
<p>در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ مبلغ ۳۴ هزار میلیارد ریال به منظور متناسب‌سازی حقوق آن دسته از بازنشستگان لشگری و کشوری که حقوق ماهیانه آنان کمتر از ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال است تخصیص داده شده بود که این رقم در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ به ۱۰ هزار میلیارد ریال کاهش یافته است. به نظر می‌رسد با این میزان اعتبار و با توجه به جامعه حدوداً دو میلیون نفری بازنشستگان کشوری و لشگری نمی‌توان انتظار داشت اهداف بند «ج» تبصره «۱۲» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ که برگرفته از ماده (۳۰) قانون برنامه ششم</p>	<p>ج) دولت مجاز است اعتبار ردیف ۳۷-۵۵۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون را برای افزایش و متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح با اولویت کسانی که دریافتی ماهانه آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد، براساس آیین‌نامه اجرایی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری دستگاه‌های ذیربط تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اختصاص دهد.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>توسعه^۱ است، تحقق یابد. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد این میزان اعتبار به معنای آن است که حقوق بازنشستگان دو صندوق مذکور از محل این اعتبار به طور متوسط ۴۱۶,۰۰۰ ریال افزایش خواهد یافت.</p> <p>شایان ذکر است در متن این بند از تبصره «۱۲»، <u>وظیفه‌بگیران</u> تحت پوشش صندوق‌های بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح در دامنه شمول این حکم مغفول واقع شده‌اند که باید به متن تبصره اضافه شوند.</p>	<p>صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح مکلفند افزایش احکام حقوقی سال ۱۳۹۷ بازنشستگان ذینفع ناشی از اجرای این حکم را از ۱۳۹۷/۱/۱ اعمال نمایند.</p>
<p>از این جهت که اختیار فروش اموال متعلق به دولت را به شورای برنامه‌ریزی استان داده است ابهام دارد. ضمناً اموال و دارایی‌های شرکت‌های دولتی مستقر در استان که در زمره دستگاه‌های اجرایی محسوب می‌شوند نباید در اختیار استانداران قرار داده شود.</p>	<p>۵) استانداران موظفند در شهرستان‌هایی که تاکنون مجتمع‌های اداری موضوع بند «ط» ماده (۲۹) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲ ساخته نشده و یا کمتر از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است، پیشنهاد فروش ساختمان‌های ملکی دستگاه‌های اجرایی مستقر در شهرستان را به شورای برنامه‌ریزی استان ارائه و پس از تصویب شورا، وجوه حاصله از فروش را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ منظور و پس از مبادله موافقتنامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان‌ها نمایند.</p> <p>شورای برنامه‌ریزی استان موظف است در شهرستان‌هایی که مجتمع اداری در حال ساخت می‌باشد و با اعلام سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت کشور بیش از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی است، اعتبار لازم برای تکمیل آنها را در بودجه استانداری ذیربط منظور نماید.</p>

۱. ماده (۳۰)- دولت مکلف است بررسی‌های لازم جهت برقراری عدالت در نظام پرداخت، رفع تبعیض و متناسب‌سازی دریافت‌ها و برخورداری از امکانات شاغلین، بازنشستگان و مستمری‌بگیران کشوری و لشگری سنوات مختلف را انجام دهد.
 ۲. ط) در صورتی که دستگاه‌های اجرایی مطابق شرح وظایف قانونی و تشکیلات مصوب خود الزاماً موظف به ارائه خدماتی در شهرستان‌های کمتر از هفتاد هزار نفر جمعیت و بخش‌های کمتر از سی هزار نفر جمعیت باشند در صورتی که در تاریخ تصویب این قانون ساختمان‌های واحدهای اداری ذیربط احداث نشده باشند موظفند کارمندان ذیربط خود را در مجتمع اداری مراکز شهرستان و بخش که به عنوان نمایندگی تحت نظر فرماندار و بخشدار ایجاد می‌گردد مستقر نموده و از ایجاد واحدهای مستقل خودداری نمایند.
- افزایش جمعیت این‌گونه شهرها موجب لغو این حکم برای واحدهای ذیربط نمی‌گردد. هزینه‌های پشتیبانی و خدماتی این مجتمع‌ها در بودجه وزارت کشور (استانداری‌ها) پیش‌بینی می‌گردد. در سایر شهرها با تشخیص هیئت وزیران اجرای این بند امکانپذیر می‌باشد.
- آیین‌نامه اجرایی این بند با پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

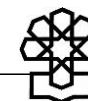
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱۳»	
<p>در مورد پاراگراف آخر این بند :</p> <p>به موجب بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر، ۴۲ درصد از درآمدهای ناشی از حق الثبت به این جمعیت اختصاص دارد، اما این حکم شامل درآمدهای فعالیت‌های حدنگاری نمی‌شود، چراکه ماده (۱۷) قانون حدنگار، درآمدهای حدنگاری را به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اختصاص داده است. بنابراین، واگذاری ۴۲ درصد از درآمدهای ناشی از فعالیت‌های حدنگاری با حکم ماده (۱۷) قانون حدنگار مغایر است.</p>	<p>الف) در اجرای بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)^۱، مبالغ زیر اختصاص می‌یابد:</p> <p>معادل پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و از محل منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.</p> <p>چهل درصد (۴۰٪) از اعتبارات مذکور برای خرید و تأمین بالگرد و تجهیزات امدادی و باقیمانده به نسبت چهل درصد (۴۰٪) هزینه‌ای و شصت درصد (۶۰٪) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای نوسازی، بازسازی، خرید و احداث پایگاه‌های امداد و نجات و انبارهای اضطراری، ساختمان‌های ستادی و اجرایی، خودروهای امداد و نجات و سایر مأموریت‌ها و تکالیف مندرج در قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ و اصلاحات بعدی آن به منظور پیشگیری و آمادگی و مقابله با حوادث، سوانح و بحران‌ها در اختیار جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا مطابق اساسنامه خود به مصرف برساند.</p>

۱. م) به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیش‌آگاهی، پیشگیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، نگرگ، طوفان، آتش‌سوزی، گردوغبار، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و بیماری‌های همه‌گیر انسانی و دامی و حیات وحش و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷ را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (طرف مدت ده روز) و تصویب هیئت وزیران قابل هزینه است. از ابتدای سال ۱۳۹۵ بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و میزانی که در قوانین بودجه سنوایی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	در اجرای بند «۱» ماده (۱۷) قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران ^۱ چهل و دو درصد (۴۲٪) از درآمد ردیف‌های ۱۶۰۱۵۷ و ۱۴۰۱۴۱ بجز درآمدهای موضوع ماده (۱۵) قانون جامع حدنگار (کاداستر) کشور ^۲ مصوب ۱۳۹۳/۱۱/۱۲ به‌عنوان درآمد اختصاصی جمعیت هلال احمر ذیل ردیف ۱۳۱۰۰۰ منظور می‌گردد.
اختصاص درآمد خاص به مصارف خاص مخالف اصول بودجه‌ریزی است. همچنین این حکم با توجه به اینکه مصارف پیش‌بینی شده در قوانین مذکور را تغییر می‌دهد قانونگذاری بوده و با اصول قانون اساسی مغایر است.	ب) معادل دو هزار و پانصد میلیارد (۲۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت ^۳ و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور ^۴ به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای هزینه‌کرد الزامات مندرج در بند «م» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) ^۵ اختصاص می‌یابد.

۱. ماده (۱۷) - منابع مالی جمعیت علاوه بر آنچه که قانون در گذشته مشخص نموده است عبارت است از:

۱. چهل و دو درصد از درآمد حاصل از حق‌التبت اسناد رسمی.
 ۲. پنجاه و پنج درصد از محل درآمد یک درصد کارمزد ثبت سفارشات.
 ۳. یک ریال از هر مراسم سفارشی و بیمه اعم از داخله و خارجه و مبلغ دو ریال از هر امانت پستی اعم از داخله و خارجه و مبلغ دو ریال و نیم از هر تلگراف اعم از داخله و خارجه که به وسیله الصاق تمبر خیریه از فرستندگان دریافت می‌شود.
 ۴. اعانات، عواید و اموالی که در اجرای تصمیمات و مصوبات مراجع و سازمان‌های دولتی و شهری اختصاص به جمعیت داده می‌شود و همچنین اعانات مردمی و کمک‌های خارجی.
 ۵. کمک‌های دولت به منظور تأمین منابع مالی کافی و تقویت و تحکیم نیروی جمعیت که باید همه‌ساله، ردیف اعتباری به‌عنوان اعانه در بودجه کل کشور منظور گردد.
 ۶. معادل یک درصد قیمت هر بلیت هواپیما و کشتی که از هر مسافر باید اخذ و به حساب جمعیت واریز گردد.
۲. ماده (۱۵) - سازمان مکلف است در صورت تقاضا، نقشه‌های حدنگار را در قبال وصول هزینه مطابق تعرفه قانونی به مالک یا قائم‌مقام وی یا دستگاه‌های اجرایی ذیربط ارائه کند.
۳. ماده (۱۰) - به دولت اجازه داده می‌شود برای پیش‌آگاهی‌ها، پیشگیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، نگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و اپیدمی‌های دامی، اعتبار مورد نیاز را در لویح بودجه سالانه منظور نماید.
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط کمک‌های بلاعوض را برای پرداخت خسارت‌دیدگان به طریقی تعیین می‌کنند که سهم اعتبار اقدامات بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه یاد شده نسبت به کمک‌های بلاعوض، سالانه افزایش یابد و با پوشش بیمه‌ای کامل به تدریج کمک‌های بلاعوض حذف شوند.
- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی، سیل و مانند آنها تا معادل یک درصد (۱٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه موضوع ماده (۱) این قانون تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسویه خواهد شد.
- آیین‌نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
۴. ماده (۱۲) - به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث طبیعی و سوانح پیش‌بینی نشده معادل یک و دهم درصد (۱/۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه تأمین کند تا به‌صورت اعتبارات خارج از شمول با پیشنهاد شورای عالی و تأیید رئیس‌جمهور هزینه گردد.
۵. م) به دولت اجازه داده می‌شود به‌منظور پیش‌آگاهی، پیشگیری، امدادسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، نگرگ، طوفان، آتش‌سوزی، گردوغبار، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و بیماری‌های همه‌گیر انسانی و دامی و حیات وحش و مدیریت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷ را به دو درصد (۲٪) افزایش دهد. اعتبارات مذکور با پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (طرف ده روز) و تصویب هیئت وزیران قابل هزینه است. از ابتدای سال ۱۳۹۵ بخشی از اعتبارات مذکور به‌ترتیب و میزانی که در قوانین بودجه سنواری تعیین می‌شود به‌صورت هزینه‌ای و تملک‌داری‌های سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>همچنین محل تأمین اعتبار پیش‌بینی شده برای انجام این حکم، ارتباطی با ماده (۱۰) قانون تنظیم و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران ندارد. به علاوه باید در نظر داشت، منابع مورد نظر در دو قانون مذکور، تنخواه‌گردان بوده و باید تا پایان سال تسویه شوند.</p>	<p>ج) در اجرای جزء «۱» بند «ب» ماده (۳۲) قانون برنامه ششم توسعه^۱ مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت پرداخت سهم دولت و تقویت صندوق بیمه محصولات کشاورزی از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت^۲ و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور اختصاص می‌یابد. معادل یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و منابع ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور برای پیشگیری و مهار (کنترل) بیماری‌های واگیر دامی و بیماری‌های مشترک بین انسان و دام، مایه کوبی (واکسیناسیون) دام‌ها و بهداشت فرآورده‌های دامی در اختیار سازمان دامپزشکی کشور قرار گیرد.</p>

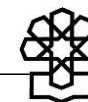
۱. ماده (۲۳)-

الف) به منظور کاهش التهابات بازار کالاهای اساسی کشاورزی و کاهش نوسان غیرعادی فصلی محصولات کشاورزی و به منظور کاهش بار مالی دولت برای تأمین نقدینگی در گردش و هزینه تبعی مورد استفاده در سیاست‌های تنظیم بازار و تأمین ذخایر محصولات راهبردی (استراتژیک)، شرکت بازرگانی دولتی ایران یا هریک از شرکت‌های دولتی مسئول تنظیم بازار هر محصول به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی، حسب مورد، براساس برآوردهای ماهانه، فصلی و سالانه عرضه داخلی و تقاضای هریک از محصولات، نسبت به اتخاذ موقعیت مناسب خرید یا فروش در قراردادهای سلف و ابزارهای مالی موضوع بند «۲۴» ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ بر روی هریک از دارایی‌های مشمول صدر این بند در چارچوب مقررات بازار سرمایه اقدام می‌نمایند.

ب) دولت مکلف است اقدامات ذیل را به عمل آورد:

۱. ایجاد ردیف مستقل پرداخت خسارت به بیمه‌گذاران محصولات کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی در لوائح بودجه سالانه و پیش‌بینی اعتبار به صورت صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته در طول اجرای قانون برنامه
 ۲. اصلاح و بهبود خاک کشاورزی و افزایش کربن (ماده آلی) خاک به میزان سالانه پانصد هزار هکتار
 ۳. ارائه کمک‌های فنی و اعتباری برای نوسازی باغ‌های فرسوده کشور
 ۴. اختصاص معادل ریالی ده درصد (۱۰٪) ورودی سالانه صندوق توسعه ملی نزد بانک عامل مطابق ضوابط صندوق جهت تسهیلات به متقاضیان غیردولتی سرمایه‌گذار بخش کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی این بخش، محیط زیست مرتبط با بخش کشاورزی و منابع طبیعی و احداث بندهای انحرافی و سدهای کوچک مطابق بند «۴-۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم و در چارچوب اساسنامه صندوق توسعه ملی.
 ۲. ماده (۱۰) - به دولت اجازه داده می‌شود برای پیش‌آگاهی‌ها، پیشگیری، امداد رسانی، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سیل، زلزله، سرمازدگی، نگرگ، طوفان، پیشروی آب دریا، آفت‌های فراگیر محصولات کشاورزی و اپیدمی‌های دامی، اعتبار مورد نیاز را در لوائح بودجه سالانه منظور نماید.
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط کمک‌های بلاعوض را برای پرداخت خسارت‌دیدگان به طریقی تعیین می‌کنند که سهم اعتبار اقدامات بیمه در جبران خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه یاد شده نسبت به کمک‌های بلاعوض، سالانه افزایش یابد و با پوشش بیمه‌ای کامل به تدریج کمک‌های بلاعوض حذف شوند.
- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت وقوع حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی، سیل و مانند آنها تا معادل یک درصد (۱٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه موضوع ماده (۱) این قانون تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پایان همان سال از محل صرفه‌جویی در اعتبارات عمومی و یا اصلاح بودجه سالانه تسویه خواهد شد.
- آیین‌نامه اجرایی این ماده بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور	اظهار نظر کارشناسی																								
تبصره «۱۴»																									
<p>الف) در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه نقدی به خانوارهای نیازمند به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۷ از محل منابع سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها تا مبلغ سیصد و هفتاد هزار میلیارد (۳۷۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال را مطابق جدول ذیل هزینه نماید.</p>	<p>- علیرغم تصریح ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه به درج «کل دریافتی‌های حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها» در ستون دریافتی‌ها (در راستای افزایش شفافیت مالی اجرای هدفمندی و انضباط مالی کشور)، آنچه در لایحه ذیل ستون دریافتی‌ها آورده شده است، صرفاً «خالص وجوه ناشی از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها» که تنها سهم سازمان هدفمندی یارانه‌ها از «کل دریافتی‌های حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها» می‌باشد. به بیان دیگر براساس حکم ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه، دولت موظف است به‌منظور ایجاد شفافیت و امکان نظارت، همه منابع حاصل از فروش داخلی نفت خام، میعانات گازی، آب، برق و گاز طبیعی را در لایحه بودجه گزارش کرده و سهم سازمان هدفمندسازی را در ردیف ۲۱۰۱۱۲ در قسمت منابع عمومی بودجه درج کند. با این کار اصل پنجاه‌وسوم قانون اساسی نیز اجرایی خواهد شد و اصل شفافیت بودجه نیز تا حد زیادی تحقق می‌یابد.</p>																								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">منابع</th> <th style="width: 15%;">(میلیارد ریال)</th> <th style="width: 15%;">مصارف</th> <th style="width: 15%;">(میلیارد ریال)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱. پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها</td> <td style="text-align: center;">۲۳۰،۰۰۰</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲. کاهش فقر مطلق در خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.</td> <td style="text-align: center;">۷۰،۰۰۰</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۳. ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش سهم هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج</td> <td style="text-align: center;">۳۷،۰۰۰</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴. یارانه نان و خرید تضمینی گندم</td> <td style="text-align: center;">۳۳،۰۰۰</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">جمع</td> <td style="text-align: center;">۳۷۰،۰۰۰</td> <td style="text-align: center;">جمع</td> <td style="text-align: center;">۳۷۰،۰۰۰</td> </tr> </tbody> </table>	منابع	(میلیارد ریال)	مصارف	(میلیارد ریال)	۱. پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها	۲۳۰،۰۰۰			۲. کاهش فقر مطلق در خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.	۷۰،۰۰۰			۳. ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش سهم هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج	۳۷،۰۰۰			۴. یارانه نان و خرید تضمینی گندم	۳۳،۰۰۰			جمع	۳۷۰،۰۰۰	جمع	۳۷۰،۰۰۰	<p>- یکی از مسائل چالش‌برانگیز از آغاز اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها تا امروز، نحوه توزیع منابع حاصل از فروش حامل‌های انرژی بوده است. این منابع در میان سه گروه شرکت‌های تولیدکننده (نظیر شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، شرکت گاز، شرکت توانیر)، مالیات بر ارزش افزوده و سازمان هدفمندی یارانه‌ها توزیع می‌گردد. چگونگی توزیع منابع میان سه گروه مذکور همواره با چانه‌زنی در دولت انجام شده و رویه مشخص و مدونی ندارد. همین شرایط در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ هم تکرار شده با این تفاوت که در بند «ج» تبصره «۱۴» شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت ملی گاز ایران موظف شده‌اند کلیه وجوه عمومی از جمله درآمد حاصل از فروش داخلی پنج فرآورده نفتی اصلی، سوخت هوایی و گاز طبیعی را از ابتدای سال ۱۳۹۷ به حساب متمرکز ریالی و ارزی به نام خزانه‌داری کل کشور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، واریز کنند. این درحالی است که برای حل این مسئله و به‌منظور ایجاد شفافیت در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، دولت در ماده</p>
منابع	(میلیارد ریال)	مصارف	(میلیارد ریال)																						
۱. پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی خانوارها	۲۳۰،۰۰۰																								
۲. کاهش فقر مطلق در خانوارهای هدف از طریق افزایش پرداخت به خانوارهایی که درآمد آنها کمتر از خط حمایتی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.	۷۰،۰۰۰																								
۳. ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش سهم هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج	۳۷،۰۰۰																								
۴. یارانه نان و خرید تضمینی گندم	۳۳،۰۰۰																								
جمع	۳۷۰،۰۰۰	جمع	۳۷۰،۰۰۰																						
<p>افزایش ردیف‌های مصارف این جدول از محل سایر ردیف‌های همین جدول، تا حداکثر بیست (۲۰) درصد با رعایت سقف منابع مذکور مجاز می‌باشد.</p>																									

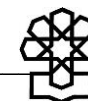
اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>(۳۹) قانون برنامه ششم مکلف گردیده است سهم هریک از گروه‌های سه‌گانه فوق را در لایحه بودجه تعیین نماید که این تکلیف نیز در لایحه بودجه رعایت نشده است.</p> <p>- نکته مثبت تبصره «۱۴» لایحه، شفافیت در سمت مصارف سازمان هدفمندسازی یارانه‌هاست. مصارف سازمان هدفمندسازی مبلغ ۳۷۰ هزار میلیارد ریال پیش‌بینی شده که فقط ۲۳۰ هزار میلیارد ریال بابت پرداخت نقدی و غیرنقدی به خانوارها اختصاص خواهد یافت. همچنین ۷۰ هزار میلیارد ریال به منظور کاهش فقر مطلق در خانوارهای هدف (موضوع ماده (۷۹) قانون برنامه ششم توسعه)، ۳۷ هزار میلیارد ریال بابت کاهش سهم هزینه‌های مستقیم سلامت مردم (موضوع ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) و ۳۳ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نان و خرید تضمینی گندم اختصاص خواهد یافت.</p> <p>- در رابطه با میزان پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی توجه به این مهم ضروری است که در حال حاضر بالغ بر ۴۱۰ هزار میلیارد ریال بابت یارانه نقدی پرداخت می‌شود. رویه‌ای که البته با توجه به پرداخت یارانه یکسان به افراد نیازمند و غیرنیازمند با انتقادهای فراوانی روبرو بوده است. در راستای اصلاح این رویکرد در لایحه بودجه پیش‌بینی شده است که پرداخت یارانه نقدی و غیرنقدی به ۲۳ هزار میلیارد تومان کاهش یابد. این میزان کاهش در پرداخت یارانه نقدی با فرض عدم کاهش یارانه ۴۵,۵۰۰ تومان پرداختی به هر نفر، به معنای حذف حدود ۳۳ میلیون نفر از دریافت یارانه نقدی است. امکان‌پذیری این مهم با توجه به تجارب گذشته کشور لازم است به دقت مورد بررسی قرار گیرد. شایان ذکر است در سال ۱۳۹۳ فقط حدود ۲/۴ میلیون نفر از دریافت یارانه انصراف داده و تلاش‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای شناسایی و حذف ثروتمندان در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶ منجر به حذف حدود ۴ میلیون نفر شده است. در نتیجه در شهریورماه ۱۳۹۶ بیش از ۷۶ میلیون نفر یارانه نقدی دریافت کرده‌اند.</p>	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>– با ذکر این نکته که این حکم، قانونگذاری ضمن بودجه است، لازم است در این بند تکلیف کلیه حقوق و تعهدات سازمان تغییر نام یافته روشن شود. مانند پرسنل، امکانات، تسهیلات و ...</p> <p>– شکل حقوقی صندوقی که به موجب این بند ایجاد می‌شود روشن نیست.</p> <p>– وظایف صندوق که به موجب قانون ایجاد می‌شود باید در قالب قانون به طور صریح مشخص شود.^۱ مانند آنچه در مورد صندوق توسعه ملی وجود دارد.</p>	<p>ب) در سال ۱۳۹۷ سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها ضمن تغییر نام به صندوق رفاه اجتماعی و اصلاح اساسنامه از جهت موضوع، ساختار و دیگر ابعاد به منظور انجام مأموریت جدید تحت نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار خواهد گرفت و اموال و دارایی‌های سازمان مزبور به صندوق رفاه اجتماعی تعلق خواهد داشت.</p> <p>اصلاح اساسنامه صندوق مذکور به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>
<p>اگرچه این حکم صحیح و لازم‌الاجراست، اما در این خصوص حکم ماده (۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت،^۲ علاوه بر مقررات عام وجود دارد.</p>	<p>ج) وزارت نفت از طریق شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت ملی گاز ایران موظف است کلیه وجوه عمومی از جمله درآمد حاصل از فروش داخلی پنج (۵) فرآورده نفتی اصلی، سوخت هوایی و گاز طبیعی را از ابتدای سال ۱۳۹۷ به حساب متمرکز ریالی و ارزی به نام خزانه‌داری کل کشور که تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می‌شود، واریز نماید. خزانه‌داری کل کشور، ماهانه سهم هدفمندی یارانه‌ها مربوط به شرکت‌های مذکور را با اولویت نسبت به سایر تکالیف، از حساب‌های فوق‌الذکر برداشت می‌نماید. عدم اجرای این بند در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی یا عمومی می‌باشد.</p> <p>بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به گونه‌ای عمل نماید که شرکت ملی گاز ایران و شرکت‌های گاز استانی و همچنین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابتدای سال ۱۳۹۷ به صورت برخط، اطلاعات پرداخت مربوط به کلیه مشترکین را در اختیار داشته باشند.</p>

۱. در گزارش بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، شرکت‌های دولتی (شماره مسلسل ۱۵۶۲۸)، مفصلاً به این موضوع پرداخته شده است.

۲. ماده (۳) - شرکت‌های دولتی موضوع مواد (۴) و (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و شرکت‌های دولتی موضوع بند «۳» ماده (۱۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، به استثنای بانک‌ها و بیمه‌های دولتی و سازمان‌های توسعه‌ای شامل سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذیربط و شرکت شهرک‌های کشاورزی، مشمول مقررات مواد (۳۱)، (۳۹) و (۷۶) قانون محاسبات عمومی کشور می‌باشند و تمام درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات آنها به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا حسب مورد طبق احکام و مقررات قانونی مربوط هزینه شود. عدم رعایت مفاد ماده (۷۶) قانون محاسبات عمومی کشور در مورد حساب‌هایی که خلاف مقررات مذکور گشایش یافته است، تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود.

بانک‌های عامل حسب اعلام بانک مرکزی و خزانه‌داری کل کشور موظفند نسبت به بستن حساب‌هایی که خلاف مقررات مذکور افتتاح شده‌اند، اقدام کنند.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
قانونگذاری ضمن بودجه است.	د) آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر دو (۲) ماه پس از ابلاغ این قانون با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و نفت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
تبصره «۱۵»	
این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است و تأثیری بر منابع و مصارف نیز ندارد. ^۱	الف) ۱. شرکت‌های تولید نیروی برق حرارتی دولتی و شرکت‌های برق منطقه‌ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه‌گذاری در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه انتقال کشور پرداخت کنند. ۲. شرکت تولید و توسعه انرژی اتمی ایران مکلف است منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را به شرکت بهره‌برداری نیروگاه اتمی بوشهر بابت هزینه‌های بهره‌برداری پرداخت کند. ۳. شرکت‌های فروشنده برق نیروگاه‌های آبی موظفند تمام وجوه حاصل از فروش برق خود را پس از کسر هزینه‌های تولید برای سرمایه‌گذاری در توسعه نیروگاه‌های برق آبی به مصرف برسانند.
در حال حاضر سهام دولت در شرکت‌های توزیع نیروی برق کمتر از ۵۰ درصد است و به همین دلیل مطابق ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری شرکت دولتی نمی‌باشند. در این تبصره اشاره‌ای به دلایل انتقال اموال و دارایی‌های شرکت مادر تخصصی توانیر به عنوان یک شرکت کاملاً دولتی به شرکت‌های توزیع نیروی برق به عنوان شرکت‌های متعلق به بخش غیردولتی نشده است. همچنین علاوه بر عدم شفافیت در چرایی و چگونگی این نقل و انتقالات، به میزان آن (سقف ریالی) نیز اشاره نشده است. شایان ذکر است که این بند از	ب) نقل و انتقال اموال و دارایی‌ها و قراردادهای به شرط تملیک شرکت مادر تخصصی توانیر به شرکت‌های توزیع نیروی برق از پرداخت هرگونه مالیات و سود سهام ابرازی معاف می‌باشد.

۱. در گزارش بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، شرکت‌های دولتی (شماره مسلسل ۱۵۶۲۸)، مفصلاً به این موضوع پرداخته شده است.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱۵» به دلیل آنکه معافیت مالیاتی جدیدی را وضع کرده است، با بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر ممنوعیت اعطای معافیت مالیاتی جدید مغایرت دارد.	ج) به دولت (شرکت توانیر) اجازه داده می‌شود از محل مطالبات خود از شرکت‌های توزیع نیروی برق نسبت به افزایش سرمایه در این شرکت‌ها اقدام و سپس وزارت امور اقتصادی و دارایی در اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، سهام مازاد بر چهل و نه (۴۹) درصد شرکت توانیر در این شرکت‌ها را تا سقف دویست و پنجاه هزار میلیارد (۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال به بخش غیردولتی با اولویت شهرداری‌های کشور در قبال مطالبات قطعی آنها از دولت و یا آورده نقدی واگذار نمایند.
تبصره «۱۶»	
این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است.	الف) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است ایران‌چک‌های مورد نیاز کشور را پس از تصویب شورای پول و اعتبار تولید و با مسدود کردن معادل ریالی آن تحت نظارت هیئت نظارت اندوخته اسکناس (موضوع ماده (۲۱) قانون پولی و بانکی کشور) ^۱ منتشر کند.

۱. ماده (۲۱) -

الف) هیئت نظارت اندوخته اسکناس عهده‌دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده (۵) این قانون از طریق تحویل و نگهداری اسکناس‌های چاپ شده و همچنین نگهداری حساب دارایی‌های موضوع ماده (۵) و صورت جواهرات سلطنتی و تنظیم مقررات مربوط به نمایش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک و به‌علاوه نظارت در معدوم کردن اسکناس‌هایی که باید از جریان خارج شود، می‌باشد.

ب) هیئت نظارت اندوخته اسکناس از افراد زیر تشکیل می‌شود:

۱. دو سناتور به انتخاب مجلس سنا.

۲. دو نماینده مجلس به انتخاب مجلس شورای ملی.

۳. رئیس کل بانک مرکزی ایران.

۴. دادستان کل کشور.

۵. خزانه‌دار کل کشور.

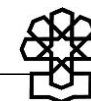
۶. رئیس کل دیوان محاسبات.

۷. رئیس هیئت نظار.

تبصره - مدت مأموریت سناتورها و نمایندگان مجلس با مجلسین خواهد بود و در هر حال تا انتخاب جانشین خود به این سمت باقی خواهند ماند.

ج) آیین‌نامه مربوط به نحوه اجرای وظایف محول به هیئت نظارت اندوخته اسکناس به‌وسیله هیئت تصویب و به‌موقع اجرا گذارده می‌شود.

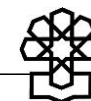
د) اعضای هیئت نظارت اندوخته اسکناس برای حضور در جلسات هیئت حق‌الزحمه‌ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>با توجه به اینکه سپرده‌های جاری و قرض‌الحسنه بدون سود هستند، عملاً نگهداری آنها برای بانک هزینه‌ای ندارد. به‌علاوه با توجه به انگیزه‌های خیرخواهانه سپرده‌گذاران و نیازهای اجتماعی، لازم است تا این منابع به سمت تسهیلاتی از قبیل ازدواج هدایت شوند.</p> <p>به‌علاوه با توجه به منابع در اختیار بانک‌ها تسهیلات ازدواج به هریک از زوجها نسبت به مبلغ ۱۰ میلیون تومان مندرج در لایحه قابل افزایش است.</p>	<p>ب) به‌منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور را ملزم کند به اندازه سهم خود از مجموع کلیه منابع در اختیار پس‌انداز، جاری و سپرده قرض‌الحسنه بانک‌ها در پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه مشارکت کرده و تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج را در اولویت نخست پرداخت قرار دهند.</p> <p>تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای هریک از زوجها در سال ۱۳۹۷ یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با دوره بازپرداخت چهارساله می‌باشد.</p>
<p>با استدلال بیان شده در بند قبل، این حکم مطلوب ارزیابی می‌شود.</p>	<p>ج) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک چهارده هزار میلیارد (۱۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و شش هزار میلیارد (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاه‌های ذیربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی پرداخت نماید. در صورتی که هریک از دستگاه‌های مذکور نتوانند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه ۱۳۹۷ استفاده نمایند، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد.</p>
<p>با استدلال بیان شده در بند قبل، این حکم مطلوب ارزیابی می‌شود.</p>	<p>د) در اجرای ماده (۷۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، مبلغ یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها، در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دپه و کمک به زندانیان نیازمند با اولویت زندانیان زن معسر، قرار می‌گیرد.</p>

۱. ماده (۷۷) - به‌منظور تأمین اعتبار برای پرداخت تسهیلات به زندانیان نیازمند در محکومیت‌های مالی مانند دپه و امثال آن که ناشی از قتل یا جرح غیرعمدی است و محکومان مالی نیازمند غیر از موارد محکومیت ناشی از کلاهبرداری، ارتشا، اختلاس، سرقت، خیانت در امانت مبلغی که در قوانین بودجه سالانه تعیین می‌شود از محل وجوه قرض‌الحسنه بانک‌ها اختصاص می‌یابد و در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دپه و کمک به زندانیان نیازمند قرار می‌گیرد تا با نظارت وزارت دادگستری اقدام کند. آیین‌نامه اجرایی پرداخت تسهیلات مذکور توسط وزارت دادگستری و ستاد دپه تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. دولت مکلف است نسبت به تضمین تسهیلات اعطایی این ماده اقدام نماید.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>باید میزان افزایش سرمایه بین هریک از بانک‌های توسعه تعاون و پست‌بانک تفکیک شود. به‌علاوه از آنجا که پست‌بانک مشمول واگذاری است، دلیلی برای افزایش سرمایه دولت در آن وجود ندارد.</p>	<p>و) به هریک از وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارتباطات و فناوری اطلاعات و دستگاه‌های وابسته آنها اجازه داده می‌شود تا سقف پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اموال غیرمنقول مزاد خود را که واگذاری آن مشمول سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی نمی‌باشد با رعایت قوانین و مقررات مربوط به فروش برسانند و منابع حاصله را به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند تا پس از تصویب هیئت وزیران برای افزایش سرمایه بانک‌های توسعه تعاون و پست‌بانک اختصاص یابد.</p>
تبصره «۱۷»	
<p>در این حکم مقصود از «آزمون وسع» روشن نیست و همچنین مشخص نیست که چه مرجعی این آزمون را برگزار خواهد کرد. این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است و تأثیری بر منابع و مصارف نیز ندارد.</p>	<p>الف) به‌منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۷ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسع به‌صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، حتی‌الامکان از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی خواهد بود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق‌الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود.</p>
<p>این حکم قانونگذاری ضمن بودجه است و تأثیری بر منابع و مصارف نیز ندارد.</p>	<p>ب) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، راهنمای بالینی برای حداقل دویست مورد از پرهزینه‌ترین خدمات را تهیه و به کلیه مراکز ارائه‌دهنده خدمات بهداشتی - درمانی و سازمان‌های بیمه‌گر جهت اجرا ابلاغ نماید.</p>
	<p>ج) بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات موضوع ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به جانبازان و آزادگان غیرحالت اشتغال معسر فاقد درآمد که براساس قوانین نیروهای مسلح مشمول دریافت حقوق وظیفه نمی‌باشند، تا زمانی</p>

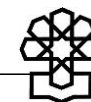

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>که فاقد شغل و درآمد باشند، ماهانه کمک‌معیشت معادل حداقل حقوق کارکنان دولت پرداخت کند.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و بنیاد شهید و امور ایثارگران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>
اصلاح قانون برنامه ششم توسعه است.	<p>د) در اجرای تبصره «۱» بند «د» ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه^۱ بنیاد شهید و امور ایثارگران مکلف است از محل اعتبارات خود موضوع ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) این قانون با تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد و یا مراجع قانونی ذیربط حسب مورد به والدین، همسران شهدا و فرزندان شهدا که به دلیل کهولت سن و یا بیماری صعب‌العلاج نیاز به نگهداری دارند در صورتی که در میان خانواده، فرد یا افرادی از آنها نگهداری کنند، نسبت به پرداخت حق نگهداری به میزان سی درصد (۳۰٪) حداقل حقوق کارکنان دولت اقدام کند.</p>
اصلاح ماده ذکر شده در قانون برنامه ششم توسعه است	<p>ه) در راستای اجرایی نمودن بند «ج» ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه^۲ موضوع استقرار پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان درمان کشور و مدیریت مصارف، کلیه شرکت‌ها و صندوق‌های بیمه پایه و تکمیلی درمان، دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان تأمین اجتماعی و سایر سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند نسبت به ارسال برخط اطلاعات بیمه‌شدگان خود و به‌روزرسانی پایگاه مذکور به‌صورت رایگان حداکثر تا پایان ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۷ اقدام و نسبت به بهره‌برداری از پایگاه مذکور از طریق جایگزینی ابزارهای الکترونیکی به‌جای دفترچه، جهت ارائه کلیه خدمات بیمه‌ای و درمانی به بیمه‌شدگان تحت پوشش خود استفاده نمایند.</p>

۱. تبصره «۱»- والدین، همسران و فرزندان شهدا که دارای بیماری‌های خاص و یا صعب‌العلاج یا محدودیت جسمی حرکتی می‌باشند پس از تأیید کمیسیون پزشکی بنیاد، مشمول این ماده می‌شوند.
۲. ج) بسته خدمات (شمول و سطح خدمات) مورد تعهد صندوق‌های بیمه پایه سلامت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و ابلاغ می‌شود. از ابتدای سال دوم اجرای قانون برنامه خرید خدمت توسط سازمان بیمه‌گر درمانی صرفاً مطابق این بسته صورت می‌پذیرد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیردولتی و خصوصی مکلفند خدمات خود را از طریق استحقاق‌سنجی از پایگاه اطلاعات برخط بیمه‌شدگان و براساس ضوابط اعلام شده توسط سازمان بیمه سلامت ایران، ارائه نمایند. همچنین سازمان بیمه سلامت ایران مکلف به حذف پوشش بیمه‌ای خود برای دارندگان بیش از یک دفترچه بیمه پایه درمانی است.</p>
	<p>و) در راستای اجرای ماده (۶۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) دولت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف به تأمین تسهیلات لازم برای هدف قانون مبنی بر تأمین مسکن یکصد هزار نفر بوده و یارانه تسهیلات از منابع موجود در این قانون از ردیف ۱۳۱۶۰۰ جدول شماره (۷) تأمین می‌گردد.</p> <p>۱. ایثارگرانی که در سنوات گذشته از تسهیلات ارزان قیمت تا سقف یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال بهره‌مند شده و تا پایان سال ۱۳۹۴ تسویه نموده‌اند، می‌توانند به شرط خرید یا ساخت مسکن جدید از تسهیلات مسکن ارزان قیمت ایثارگری قانون بودجه سال ۱۳۹۷ بهره‌مند شوند.</p>
	<p>ز) اعتبارات موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به صورت ۱۰۰ درصد تخصیص یافته تلقی و پرداخت می‌شود.</p>

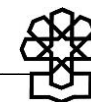
۱. ماده (۶۲)- قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح زیر اصلاح می‌شود:
الف) در بند «۱» تبصره «۱» ذیل بند «ز» ماده (۳) قانون عبارت «بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر» حذف و عبارت «با اولویت درصد جانبازی در سقف بودجه سنواتی» جایگزین می‌شود.
ب) در ماده (۳ مکرر) قانون، فراز دوم به شرح زیر تغییر می‌کند: مبلغ تسهیلات مزبور به ازای هر واحد مسکونی در هر سال (از سال ۱۳۹۳) نسبت به سال قبل براساس نرخ تورم و جمعیت شهر و روستا تعیین و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. نرخ این تسهیلات چهار درصد (۴٪) و بازپرداخت آن بیست ساله بدون رعایت الگوی مصرف و نوساز بودن مسکن است.
۲. ماده (۳۷)- علاوه بر افزایش قانونی نرخ مالیات بر ارزش افزوده، صرفاً یک واحد درصد در هر سال به عنوان مالیات سلامت به نرخ مالیات بر ارزش افزوده سهم دولت اضافه و همزمان با دریافت، مستقیماً به ردیف درآمدی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، واریز می‌گردد. صد درصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی از طریق ردیف یا ردیف‌هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، به پیشگیری و پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین‌تر و جامعه عشایری (در چارچوب نظام ارجاع)، اختصاص می‌یابد و پس از تحقق هدف مذکور نسبت به تکمیل و تأمین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیئت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۱۸»	
جدول زیر اعتبار اختصاص یافته به طرح‌های اشتغال‌زایی بر مبنای این تبصره را نشان می‌دهد:	
۱۷۴,۰۰۰	بند «الف» تبصره «۱۸»: از محل افزایش قیمت حامل‌های انرژی
۱۵۰,۰۰۰	جزء «الف-۱» تبصره «۱۸»: سپرده‌گذاری صندوق توسعه ملی در بانک‌ها
۳۲۴,۰۰۰	جزء «الف-۲» تبصره «۱۸»: از محل منابع بانکی
۶۷۴,۰۰۰	جمع
<p>۱. در مورد برداشت از منابع صندوق توسعه ملی، ایرادات ناظر بر نقض اساسنامه صندوق توسعه ملی و همچنین سیاست‌های کلی نظام که در تبصره «۴» بیان شد، در مورد این بند نیز جاری است.</p> <p>۲. در مورد صندوق توسعه ملی، اگر لازم است برداشت از منابع به «تصویب هیئت امنا» برسد، عبارت «موظف است» در جزء «۱» بند «الف» تبصره «۱۹» به چه معناست؟ در حقیقت این عبارت اختیارات ارکان صندوق را از بین برده است.</p> <p>۳. بانک مرکزی از چه محلی منابع موضوع این بند را تأمین خواهد کرد؟ اجرایی شدن این حکم نباید منجر به افزایش پایه پولی و تورم شود. لازم است پیش از تصویب آثار تورمی این بند مورد توجه و نظر صاحب‌نظران قرار گیرد.</p> <p>۴. با توجه به اینکه این بند در مورد ۳۰ هزار میلیارد تومان از منابع عمومی تصمیم‌گیری می‌کند باید جزئیات آن به‌طور دقیق مشخص شود و اینکه بیان جزئیات به آیین‌نامه موکول شود ناقض حق مجلس در تصمیم‌گیری در مورد این منابع است.</p> <p>۵. مشخصات و ویژگی‌های طرح‌هایی که این تسهیلات به آنها پرداخت خواهد شد، نحوه</p>	<p>الف) با هدف اجرای برنامه اشتغال گسترده و مولد با تأکید بر اشتغال جوانان، دانش‌آموختگان دانشگاهی، زنان و اشتغال حمایتی به دولت اجازه داده می‌شود ۱۰۰ درصد منابع حاصله از مابه‌التفاوت قیمت حامل‌های انرژی در سال ۱۳۹۷ نسبت به قیمت این حامل‌ها در ابتدای سال ۱۳۹۶ (اعم از عوارض و مالیات موضوع قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و همچنین سهم شرکت ملی نفت ایران موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) را به حساب خاصی نزد خزانهداری کل کشور واریز و منابع حاصله را تا سقف یکصد و هفتاد و چهار هزار میلیارد (۱۷۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به شکل وجوه اداره شده و یارانه سود و ترکیب با منابع صندوق توسعه ملی و تسهیلات بانکی در جهت حمایت از طرح‌های تولید، اشتغال و آموزش و کمک به کارورزی جوانان دانش‌آموخته دانشگاهی پرداخت نماید.</p> <p>اعتبارات موضوع این بند براساس شاخص‌هایی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه</p>

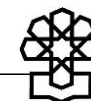
بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام شود. هرگونه پرداخت هزینه‌های پرسنلی نظیر حقوق و مزایا، اضافه‌کار، کمک‌های رفاهی، پاداش، فوق‌العاده‌های مأموریت، کارانه، بهره‌وری، مدیریت، نوبت کاری، دیون و مانند آن و هزینه‌های اداری نظیر اقلام مصرفی اداری و تأمین اثاثیه و منصوبات اداری از این محل ممنوع می‌باشد.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>تضمین بازگشت این تسهیلات، سود تسهیلات و ... همه به آیین‌نامه موکول شده است که باید روشن شود تا موضوع مورد تصمیم‌گیری، شفاف باشد.</p>	<p>کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، در اختیار استان‌ها قرار می‌گیرد.</p> <p>۱. صندوق توسعه ملی موظف است تا معادل یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از منابع ارزی خود را با تصویب هیئت امنای نزد بانک‌های عامل سپرده‌گذاری نماید تا با تلفیق با منابع نظام بانکی، صرف اعطای تسهیلات موضوع این بند گردد.</p> <p>۲. به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود از طریق بانک‌های عامل، معادل منابع موضوع بند «الف» و جزء «الف - ۱» به طرح‌های توسعه تولید و اشتغال موضوع این حکم، تسهیلات اعطا نماید.</p> <p>۳. سازوکارهای اجرایی و نظارتی این بند مطابق آیین‌نامه اجرایی با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>
<p>این حکم از چند جهت ایراد دارد:</p> <p>۱. مشخص نیست که رقم مندرج در آن مستقیماً در طرح‌های مذکور در بند سرمایه‌گذاری می‌شود یا تنها بابت مابه‌التفاوت نرخ سود هزینه می‌شود.</p> <p>۲. صلاحیت تصمیم‌گیری ارکان داخلی شرکت‌ها اعم از مجامع و هیئت‌مدیره شرکت‌ها را تحدید می‌کند و این امر به معنی نقض حقوق سهام‌داران غیردولتی این شرکت‌ها است.</p> <p>۳. شرکت‌های دولتی تابعه این وزارتخانه در پیوست شماره ۳ معادل این مبلغ وجوه اداره شده در بودجه سال ۱۳۹۷ خود تأمین نموده‌اند یا خیر؟</p>	<p>ب) به شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تأیید وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تا مبلغ یک‌هزار و چهارصد میلیارد (۱،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال از محل منابع داخلی خود و برای کمک به سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر، ایجاد کارور (اپراتور)های ارائه‌کننده خدمات الکترونیکی در کلیه بخش‌ها، حمایت از طرح (پروژه)های توسعه‌ای اشتغال‌آفرین و یا صادرات کالا و خدمات در این بخش توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی به صورت وجوه اداره شده براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه شده و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، اختصاص دهند و مابه‌التفاوت نرخ سود را از محل آن پرداخت نمایند.</p>

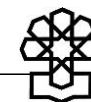
اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>ج) به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌های شرکت‌های تابعه خود نسبت به مشارکت خصوصی - عمومی داخلی و خارجی به منظور انجام طرح (پروژه)‌های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی اقدام نماید. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود.</p>
تبصره «۱۹»	
<p>با ملاحظه اینکه لایحه مشارکت عمومی - خصوصی پس از چند سال مطالعه در دولت در حال نهایی شدن است و با توجه به ابعاد گسترده آن، مجلس باید تصمیم بگیرد که آیا این امر چندبُعدی و بلندمدت باید از طریق لایحه مجزا پیگیری شود یا در قانون بودجه درباره آن تصمیم‌گیری کند یا اینکه با توجه به ظرفیت‌های قانون بودجه، الزامات و ابزارهای یک‌ساله اجرایی شدن آن لایحه را تصویب و نظارت کند. به‌علاوه برای استفاده از روش‌های مشارکت عمومی - خصوصی و واگذاری طرح‌ها صرف اتکا به تبصره‌های موقت بودجه‌ای نمی‌تواند راهگشا باشد. در این تبصره علیرغم یک‌ساله بودن قانون بودجه، تعهداتی بلندمدت که شاید تا ۳۰ سال ادامه یابند مطرح شده است (موضوع بند «۶» تبصره «۱۹»). تجربه سال‌های گذشته مانند بند «۱۰۲» قانون بودجه ۱۳۹۱ و نیز بند «۱۲۶» قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (که شبیه تبصره «۱۹» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ بودند) و عدم توفیق آنها شاهدهی بر این مدعاست. لذا نباید برای حل مسئله پیچیده و بلندمدت طرح‌های عمرانی به تبصره‌های موقت بودجه‌ای امید چندانی داشت مگر اینکه در این تبصره‌ها با دقت و جدیت اقدامات ضروری یک‌ساله برای حل مشکل را پیش‌بینی و پیگیری کرد.</p>	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>به دولت اجازه داده می‌شود به منظور جلب مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی و تعاونی در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های منتخب جدید و نیمه‌تمام (با اولویت طرح‌های نیمه‌تمام) و بهره‌برداری طرح‌ها و پروژه‌های تکمیل شده یا در حال بهره‌برداری، در قالب سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی، نسبت به انعقاد انواع قرارداد (از جمله واگذاری، مشارکت، ساخت و بهره‌برداری یا برون‌سپاری) با بخش خصوصی و تعاونی اقدام و تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت‌های خود در تأمین کالاها و خدمات در حوزه‌هایی از قبیل پدیدآوری، طراحی، ساخت، تجهیز، نوسازی، بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری را در چارچوب مقررات ذیل به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید:</p> <p>۱. برای آن دسته از طرح‌های نیمه‌تمام یا جدید که انتفاعی بوده و دولت عدم تعیین قیمت اداری و غیراقتصادی برای آنها را تضمین می‌کند، اعتبار پیش‌بینی شده از محل بودجه عمومی به صورت وجوه اداره شده یا یارانه سود تسهیلات در قالب قرارداد مشخص، به بانک‌های منتخب عامل تجاری یا توسعه‌ای پرداخت می‌شود. بانک‌های مذکور، براساس شرایط و منابع تعهد شده از سوی دولت، منابع ارزی و تا ۱۰ درصد ورودی سالیانه صندوق توسعه ملی که به صورت ریالی در آنها سپرده‌گذاری و از جانب صندوق تعهد می‌شود و نیز منابع مالی قابل تأمین از طریق نهادهای فعال در بازارهای پولی و مالی و منابع مالی خارجی، در کنار آورده خود، بسته تأمین مالی هر طرح را اعلام می‌نماید. دستگاه اجرایی مبتنی بر ویژگی‌های هر طرح و شرایط رقابتی فراهم شده، نسبت به عقد قرارداد با بخش خصوصی و تعاونی اقدام می‌کند.</p> <p>۲. دستگاه اجرایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور شرایطی را فراهم می‌نماید که طرح‌های تملک‌داری سرمایه‌ای «حاکمیتی» یا طرح‌های غیرانتفاعی «دارایی اهداف اجتماعی» به بخش خصوصی و تعاونی برون‌سپاری شده و یا از شرایط مندرج</p>

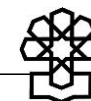
اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>در موضوع بند «۱» این تبصره با روش عقد قرارداد مشارکت استفاده نمایند.</p> <p>۳. دولت می‌تواند نسبت به ارائه تضامین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی، موافقت با ترهین اموال (به‌استثنای اموال موضوع اصل هشتادوسوم قانون اساسی) و محل اجرای طرح و همچنین ارائه تضمین خرید محصول اقدام نماید.</p> <p>۴. طرح‌های موضوع این تبصره مشمول محدودیت‌های مندرج در اجزای «۱» و «۲» بند «ط» ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نمی‌باشند.</p> <p>۵. دستگاه‌های اجرایی مجازند ۵۰ درصد از درآمدهای اختصاصی خود را صرف خرید محصول، یارانه سود و یا وجوه اداره شده طرح‌های این تبصره نمایند.</p> <p>۶. تعهدات دولت برای قراردادهای منعقد شده در سال ۱۳۹۷ در سال‌های آتی نیز لازم‌الاجراست.</p> <p>۷. درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی در قرارداد مشارکت از مشوق‌های مالیاتی جزءهای «۱» و «۲» بند «ث» ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن برخوردار می‌باشد.</p> <p>۸. دولت می‌تواند در بهره‌برداری و توسعه حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ موضوع تبصره «۲» بند «ج» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و فعالیت‌ها و بنگاه‌های مشمول گروه سه ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های اصل چهل‌وچهارم (۴۴) با حفظ مالکیت دولت از روش‌های مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نماید.</p> <p>۹. حق بیمه کارکنان شاغل در قراردادهای مشارکتی معادل شش‌وشش‌دهم (۶/۶) درصد حق بیمه و همانند قراردادهای پیمانکاران طرح‌های عمرانی دولت خواهد بود.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>سازمان تأمین اجتماعی موظف به دریافت لیست و حق بیمه کارکنان شاغل و ارائه مفصاحساب ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی است.</p> <p>۱۰. درآمد ناشی از اجرای احکام این تبصره پس از واریز به خزانه‌داری کل کشور، با نظر سازمان برنامه و بودجه کشور برای تکمیل سایر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام از محل ردیف مشخص به همان دستگاه اجرایی اختصاص می‌یابد.</p> <p>۱۱. رسیدگی به شکایات متقاضیان سرمایه‌گذاری و دولت در مراحل انتخاب طرف خصوصی و تعاونی و همچنین حل اختلاف در قراردادهای مشارکت پس از طی فرآیند کارشناسی با رعایت اصل یکصدوسی‌ونهم قانون اساسی، به «مرکز داوری مرضی‌الطرفین» ارجاع می‌شود.</p> <p>۱۲. فروش پروژه موضوع این تبصره، بدون اخذ مصوبه هیئت وزیران (موضوع ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور) مجاز است.</p> <p>۱۳. نیروی انسانی پروژه‌های در حال بهره‌برداری که وظایف آنها در چارچوب این تبصره به بخش خصوصی و تعاونی واگذار می‌شود وفق سازوکارهای ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و آیین‌نامه‌های مربوطه و همچنین ماده (۴۵) قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۴ خواهد بود.</p> <p>۱۴. هرگونه فرآیند اجرایی اعم از فرآیند ارجاع پروژه، تضامین در چارچوب دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد موضوع ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) صورت می‌پذیرد.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون، به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۲۰»	
<p>در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ دولت در قالب تبصره «۲۰» مجوزهایی را برای اجرای حکم بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه درخواست کرده است. از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none">- افزایش مهلت هزینه کرد اعتبارات جاری و عمرانی توسط دستگاه‌ها به دو سال (در حال حاضر مهلت هزینه کرد اعتبارات جاری ۱۳ ماه و اعتبارات عمرانی ۱۶ ماه است)،- دادن اختیارات کامل به واحدهای مجری (عملیاتی) برای جابجایی اعتبارات بین فصول هزینه‌ای.- امکان هزینه کرد منابع حاصل از مابه‌التفاوت قیمت تمام شده قراردادی با هزینه‌های قطعی فعالیت‌ها و محصولات به کارکنان. <p>دولت در پیوست شماره ۴ لایحه بودجه، دستگاه‌های اجرایی کشور را به دو بخش تقسیم کرده است: در بخش اول حدود ۲۸۰ دستگاه مشمول بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه دانسته شده‌اند و در حقیقت این دستگاه‌ها که عمدتاً دانشگاه‌های زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه‌های علوم پزشکی زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هستند موظف به رعایت مفاد این تبصره هستند. بخش دوم شامل دستگاه‌هایی است که در صورت تقاضا مشمول مفاد این تبصره خواهند شد.</p> <p>مفاد تبصره «۲۰» لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ از جهاتی تکامل یافته‌تر از مفاد احکام و تبصره‌های قبلی درباره بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد در سنوات قبل است، اما تصمیم‌گیری درباره آن مستلزم پاسخ به پرسش‌های زیر و رفع ابهامات مهمی درباره نحوه اجرای آن است. از جمله:</p> <ul style="list-style-type: none">- با افزایش مهلت خرج به دستگاه‌ها به دو سال، نحوه تفریغ بودجه و تهیه گزارش‌هایی مانند صورت‌حساب عملکرد بودجه چگونه خواهد بود؟	

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
<p>- چرا درباره برخی دستگاه‌ها مانند دانشگاه‌ها برخی ملزم به بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد هستند و در بخش اول درج شده‌اند و برخی در بخش دوم؟</p> <p>- قیمت تمام شده در تفاهمنامه که تفاوت آن با هزینه قطعی، معیار پرداخت‌های اضافی به کارکنان است چگونه تعیین خواهد شد؟ نحوه محاسبه هزینه‌های قطعی چگونه است؟ و ... - در قسمت‌هایی که واحدهای سنجش کیفی منطقاً ملاک انجام بهتر کار است (مانند فعالیت‌های سازمان ملی استاندارد، فعالیت‌های حاکمیتی وزارت امور اقتصادی و دارایی یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مثلاً مبارزه با پولشویی، تدوین سرفصل دروس دانشگاهی و ... که دستگاه‌های مندرج در بخش اول پیوست شماره ۴ لایحه بودجه هستند) عملیاتی کردن بودجه براساس ملاک مقداری، ممکن است باعث کاهش بهره‌وری و کیفیت به‌جای افزایش آن شود. چگونه این موارد کنترل خواهد شد؟</p>	
<p>قانونگذاری ضمن بودجه</p>	<p>الف) در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله بانک‌ها و شرکت‌های دولتی، مکلفند در سال ۱۳۹۷ نسبت به استقرار یا تکمیل سیستم حسابداری قیمت تمام شده اقدام نمایند.</p>
<p>قانونگذاری ضمن بودجه</p>	<p>ب) به‌منظور اجرای مطلوب حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، اعم از اینکه از محل اعتبارات عمومی و یا اختصاصی تأمین شده و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل در اختیار ذیحسابی دستگاه اجرایی ذیربط قرار گرفته باشند، تا پایان سال مالی می‌باشد. مانده وجوه مصرف نشده هر سال، به سال بعد منتقل و در راستای موافقتنامه مربوطه تا پایان سال بعد قابل مصرف خواهد بود. وجوهی که طی این مهلت به مصرف نرسیده باشد، تا بیستم فروردین ماه سال پس از آن به خزانه واریز می‌شود.</p>

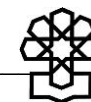

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
قانونگذاری ضمن بودجه	ج) مازاد درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های اجرایی از سقف رقم پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ با تأیید و ابلاغ سازمان برنامه و بودجه کشور توسط همان دستگاه قابل هزینه است.
با عنایت به اینکه اجرای جزء «۴» بند «د» تبصره «۲۰» ^۱ مستلزم آن است که مقدمات ضروری آن قبلاً تحقق یافته باشد و اهم این مقدمات را می‌توان اجرای حسابداری تعهدی، اجرای برنامه‌ریزی عملیاتی، محاسبه دقیق هزینه‌ها، محاسبه قیمت تمام شده، حصول اطمینان از پرداخت به‌موقع و کامل اعتبارات مورد نیاز برنامه‌های عملیاتی دستگاه‌ها، ذکر کرد و مفاد بند «ه» تبصره «۲۰» ^۲ حاکی از آن است که اجرای حسابداری تعهدی به تنهایی به زمانی بیش از سه سال نیاز داشته است و اجرای هریک از مقدمات دیگر نیز به سال‌ها زمان برای تأمین و آموزش نیروی انسانی و... نیاز دارد، بنابراین به نظر می‌رسد اجرای صحیح جزء «۴» فوق بدون آنکه مقدمات پیش‌نیاز آن قبلاً تحقق یافته باشد امکانپذیر نمی‌باشد. درج حکمی که اجرای آن عملاً امکانپذیر نیست می‌تواند موجب انحراف در تأمین اهداف آن شود.	د) در اجرای حکم بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه: ۱. اعتبارات واحد مجری (عملیاتی) براساس توافقنامه مربوط در سیستم حسابداری دستگاه اجرایی به‌صورت جداگانه نگهداری شده و تشخیص انجام خرج در این موارد با مدیر واحد مجری خواهد بود. رویدادهای مالی واحد مجری به نحوی در حساب‌ها نگهداری خواهد شد که امکان گزارشگیری رویدادهای مالی واحد مجری به‌طور مجزا وجود داشته باشد. ۲. دستگاه‌ها و واحدهای مجری که براساس تفاهمنامه عملکردی اداره می‌شوند از اختیارات کامل در جابجایی بین فصول اعتبارات هزینه‌ای مصوب برخوردار هستند. ۳. دستگاه‌های اجرایی مکلفند تمام اطلاعات مربوط به حقوق کارکنان رسمی و پیمانی خود را در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور قرار دهند. اعتبارات فصل اول و ششم این دستگاه‌ها در سقف تخصیص با اولویت توسط خزانه‌داری کل کشور پرداخت می‌گردد. ۴. از صرفه‌جویی‌های حاصل از تفاضل بین بهای تمام شده مورد توافق در تفاهمنامه عملکردی و هزینه‌های قطعی فعالیت یا محصول در همان دوره تفاهمنامه، پنجاه (۵۰) درصد به‌منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری به‌عنوان پرداخت‌های غیرمستمر

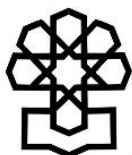
۱. د) در اجرای حکم بند «پ» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه:

۴. از صرفه‌جویی حاصل از تفاضل بین بهای تمام شده مورد توافق در تفاهمنامه عملکردی و هزینه‌های قطعی فعالیت یا محصول در همان دوره تفاهمنامه، پنجاه (۵۰) درصد به‌منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری به‌عنوان پرداخت‌های غیرمستمر و ارتقای کیفی محصولات براساس دستورالعمل ابلاغی سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و پنجاه (۵۰) درصد دیگر برای افزایش اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های ذیربط، مازاد بر سقف تخصیص اعتبارات مصوب کمیته تخصیص اعتبارات موضوع (۳۰) قانون برنامه و بودجه، هزینه می‌گردد.
۲. مهلت مقرر در تبصره بند «۱» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای اجرای حسابداری تعهدی تا پایان سال ۱۳۹۷ تمدید می‌شود.

اظهار نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
	<p>و ارتقای کیفی محصولات براساس دستورالعمل ابلاغی سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور و پنجاه (۵۰) درصد دیگر برای افزایش اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های ذیربط، مازاد بر سقف تخصیص اعتبارات مصوب کمیته تخصیص اعتبارات موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه، هزینه می‌گردد.</p> <p>۵. دستگاه‌های اجرایی مندرج در بخش دوم پیوست شماره (۴) که در طول سال ۱۳۹۷ متقاضی اجرای کامل بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد می‌باشند با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور مشمول مفاد این تبصره می‌شوند.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این حکم شامل نحوه نظارت عملیاتی، شاخص‌های عملکرد و سایر موارد حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این قانون، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>
غیربودجه‌ای	<p>ه) مهلت مقرر در تبصره بند «۱» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای اجرای حسابداری تعهدی تا پایان سال ۱۳۹۷ تمدید می‌شود.</p>
غیربودجه‌ای	<p>و) تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۵) قانون برنامه ششم توسعه، مکلف به تأمین حداقل ده (۱۰) درصد از وظایف این ماده از طریق واگذاری و خرید خدمات می‌باشند. همچنین ایجاد هرگونه واحد اداری یا عملیاتی جدید برای انجام وظایف موضوع ماده فوق‌الذکر ممنوع است و تأمین خدمات مورد نیاز از طریق سازوکار پیش‌بینی شده در این ماده و اعتبارات مصوب امکان‌پذیر است.</p>

اظهاری نظر کارشناسی	لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور
تبصره «۲۱»	
غیربودجه‌ای	آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب آن تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
تبصره «۲۲»	
نیاز به تصریح ندارد، براساس قواعد عام قانون بودجه یک‌ساله است. هرچند برخی بندها و تبصره‌ها مانند برخی بندهای تبصره‌های «۱۹» و «۲۰» احکامی فراتر از یک سال دارند.	کلیه احکام مندرج در این قانون صرفاً مربوط به سال ۱۳۹۷ است.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۶۹۳

شناسنامه گزارش

شماره چاپ: ۷۶۰

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت: ۳۴۸

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۹/۲۱

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور ۵۹. اظهار نظر درباره تبصره‌های لایحه (ویرایش اول)

نام دفتر: مطالعات اقتصاد بخش عمومی (گروه بودجه)

تهیه و تدوین کننده: سیدمحمد رضا حسینی

همکاران: سعید حاتمی زاده

اظهار نظر کنندگان کارشناسی: ناهید حکیم شوشتری، عباس محسنی، دفاتر تخصصی زیربنایی،

اقتصادی و سیاسی

ناظران علمی: محمد قاسمی، سیدمحمد هادی سبحانیان، داریوش ابو حمزه

متقاضی: کمیسیون تلفیق

ویراستار ادبی: _____

ویراستار تخصصی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۷

۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۶

۳. ماده واحده

۴. تبصره‌های ماده واحده

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۱۰/۱۵